

M A G Y A R
É P Í T É S Z
K A M A R A

K Ö Z L Ö N Y
M Ű H E L Y

2025.
augusztus

építész

301

*Siófoki nagy műtárgyak rekonstrukciója és üzemeltetési épület
(Felelős építész tervező: Térhálózat – Korompay Attila)*

Fotó: Viktorin Krisztián – Sugar and Salt

**FÓKUSZTÉMA:
NEKEM A BALATON...**

MÉK HÍREK – LENGL ZOLTÁN TÖLTI BE A BALATONI FŐÉPÍTÉSZ TISZTSÉ-
GÉT – SIÓFOKI NAGY MŰTÁRGYAK REKONSTRUKCIÓJA – BALATONFÜRED,
ESTERHÁZY-KASTÉLY NYARALÁSTÖRTÉNETI LÁTOGATÓKÖZPONT –
FÜREDLIGET ÜZLETPAVILON – GONDOLATOK A MOMÜ MEGVALÓSULÁSA
KAPCSÁN – A SIÓFOKI REED HOTEL & BISTRO – AZ ÉV BALATONI HÁZA
2024 PÁLYÁZAT – ÚJ TECHNOLÓGIA ROVAT

SYNUS TETŐCSEREPEK

Hogy a tetőépítés könnyen menjen

Könnyű és erős Synus tetőcserepünk a beton tartósságával és ellenálló képességével az egyik legjobb választás a tetőépítéshez.

A Terrán
legkönnyebb tetőcserepe*

50 év
garancia*

10 féle
színárnyalatban

4 féle
felületkezeléssel

M A G Y A R
É P Í T É S Z
K A M A R A

K Ö Z L Ö N Y
M Ű H E L Y

2025.
augusztus

építész

TARTALOM

A Magyar Építész Kamara hírei

Ajánló	2
Ügyfélfogadási információk és ügyviteli szünet 2025 nyarán a MÉK-ben	3
MÉK-podcast – interneten elérhető beszélgetéssorozat	3
A költségzakértői tevékenységgel kapcsolatos tájékoztatás	4
A beruházáslebonyolítói tevékenységgel kapcsolatos tájékoztatás	5
Műemlékvédelmi hatástanulmány – ÉKM-tájékoztatás	5
SzeptemberFeszt lesz idén is!	5
A MÉK Elnökségének határozatai	6

Fókusztema: Nekem a Balaton...

Lengl Zoltán tölti be a balatoni főépítész tisztségét	8
Siófoki nagy műtárgyak rekonstrukciója, üzemviteli épület és új köztér létesítése	10
Balatonfüred, Eszterházy-kastély Nyaralástörténeti Látogatóközpont	13
Füredliget üzletpavilon	14
Gondolatok a MOMÜ megvalósulása kapcsán	16
Sziget a parton – a siófoki Reed Hotel & Bistro	19
Az év balatoni háza 2024 pályázat	24

Új technológia

Komplex támogatás tervezőknek	26
Társ a régi épületek megmentésében	27
Az URSA-padlások az iparág élmezőnyében	28

ÉPÍTÉSZ KÖZLÖNY-MŰHELY | ISSN 1789-0934 |

| 301. szám | 2025. augusztus

A Magyar Építész Kamara kiadványa | Kiadja: Publicitas Art-Media Kiadó Kft. | Felelős: Nagy Ibolya, a kft. ügyvezetője
A szerkesztőbizottság elnöke: dr. Hajnóczy Péter; tagjai: Szalay Tihamér, Turi Attila | Főszerkesztő: Tutervai Mátyás
| Felelős szerkesztő: Dér Andrea | Szerkesztőség: H-1088 Budapest, Ötpacsi utca 2., telefon: (06-1) 318-2944, (06-30) 4730-391, e-mail: szerkesztoseg@mek.hu, www.mek.hu | Hirdetésfelvétel: Publicitas Art-Media Kiadó Kft. H-1021 Budapest, Tárogató út 26., telefon: (06-30) 964-9598, e-mail: ibolyan@publicitasart.hu, www.publicitasart.hu
A leadott anyagok tartalmáért és formai megjelenéséért a kiadó nem vállal felelősséget. A Magyar Építész Kamara elektronikus kiadványa: www.mek.hu – napi frissítés. A honlap nyitóoldalán lehet feliratkozni a heti e-mail hírlevélre.

301

Ajánló

Kedves Olvasók, Tisztelt Kollégák!

Nyár, napsütés, Balaton... Itt az ideje, hogy mindenki kikapcsolódjon... és persze közlőnyt olvasson, vagy MÉK-podcast-hallgatással múlassa az időt!

Mint arról már beszámoltunk, elindult az „Építészetről mindenkinek”, a MÉK 2 hetente megjelenő építészeti podcastja. Beszámolunk az eddigi adásokról, mindenkit arra biztatunk, hogy aki még nem hallgatta, nézze meg az eddigi részeket, az keresse meg azokat különböző felületeinken!

Tájékoztatót olvashatunk a költségzakértői és beruházásle-bonyolítói tevékenységgel kapcsolatos tudnivalókról. Az állami beruházásokról szóló törvény alapján növekvő igény várható ezen tevékenységek végzésére, így arra biztatjuk az érdeklődőket, hogy tájékozódjanak a tevékenység végzésének lehetőségeiről!

A szokásoknak megfelelően a közlőnyből megismerhetőek a MÉK Elnökségének utóbbi időszakban meghozott határozatai, szakmai állásfoglalásai.

Nekem a Balaton a Riviéra... Fókusztemánk rendhagyó módon nem egy konkrét funkciót, épülettípust kíván bemutatni, hanem egy meghatározott földrajzi régiót, és ha már nyár van, akkor ez nem lehet más, mint a Balaton. A Balaton-környéki épületekből szemezgetünk, és biztatunk mindenkit arra, hogy ha azon a környéken nyaral, nézze meg a bemutatott épületeket is!

A téma bevezetéseként a nemrégiben hivatalba lépett balatoni főépítész, Lengl Zoltán írását olvashatjuk arról, hogy mit is jelent ez a feladat.

Első bemutatott projektünk nemcsak épület, hanem egy speciális műtárgy is, a *Siófoki nagy műtárgyak rekonstrukciója, üzemeltetési épület és új köztér létesítése*, melyet Korompay Attila és munkatársai jegyeznek. Izgalmas és szokatlan feladat, hogy hogyan lehet a tervezett mérnöki létesítményeket és a nagy teherbírású betonpartokat, a kiszolgáló-irányító épületet építészeti és tájépítészeti a városi kontextusba illeszteni és megformálni. A végeredmény azt mutatja, hogy jól sikerült!

Ugyancsak izgalmas kihívást jelenthetett a tervezőknek, Herczeg Lászlónak és Vörös Tamás DLA-nak a Balatonfüred, Esterházy-kastély Nyaralástörténeti Látogatóközpont tervezése. A felújított és bővített épület egyszerre jeleníti meg a múlt iránti tiszteletet és a friss alkotói megközelítést. Gratulálunk az alkotóknak!

Jöjjön egy kereskedelmi épület, amely bár nem nagy léptékű, mégis izgalmas megoldásokat tartalmaz. Ez a Füredliget üzlet-pavilon Balatonfüreden, melynek tervezői dr. Kertész András Tibor DLA és Tóth Tamás, az Avant-Garde Építész Stúdió Kft. részéről. A környezetbe jól illeszkedik az épület, ahol a fedett-nyitott terek és a fák között sétálva, leülve kellemes tartózkodás biztosítható.

Következő épületünk egy kulturális funkciójú középület, a Balatonfüredi Modern Műtár (MOMÜ), melyet a tervező, Vikár András DLA mutat be. A feladat bonyolultságát a tervező 1 mondatban megfogalmazza: „A történeti épületeket, azok értékeit – az energetikai megfontolásokról függetlenül is – maximálisan meg kell őriznünk, hiszen azok a múltunk és a kultúránk részei, de közben a mostani beavatkozásokat, hozzáépítéseket vagy ráépítéseket már a mai kor szerkezeteivel, anyaghasználatával és bátorságával kell megtegyük.” Látva a megvalósult művet, elmondható, hogy a tervezőknek sikerült megvalósítaniuk a kitűzött célt!

Megismerkedhetünk a *Sziget a parton – a siófoki Reed Hotel & Bistro* beruházással, amelynek tervezői Varga N. Dániel és Kabdebó Zoltán | A Fiúk Építész Stúdió részéről. Mint ahogy a cikkben is olvasható, „szeretnénk azt gondolni, hogy az emberléptékűség és jó értelemben vett egyszerűség képes lehet példát mutatni és hatást gyakorolni az újkori történelme során túlságostól és mértéktelenségtől hangos siófoki nyaralókultúrára. Ez a fajta, a Reed által is képviselt viselkedés ahhoz a korábbi elképzeléshez való visszakanyarodást jelentheti, melyet még Polónyi Károly, a Balaton Intéző Bizottság déli parti főmérnöke hirdetett a Balaton-környék regionális terv kapcsán. Az »élő organizmus« koncepció az apróbb elmozdulások, a fontolva haladás stratégiáját tűzte ki célul a gyors, nagy csapásokban történő, végül gyorsan kifulladás, elértéktelenedő változásokkal szemben.”

A téma lezárásaként beszámolunk Az év balatoni háza 2024 pályázatról, melynek több díjazottja is szerepel közlőnyünkben.

Új technológia rovatunkban olvashatunk az Austrotherm és az ArchiCAD kapcsolatáról, a Mapei épületrehabilitációval kapcsolatos portfóliójáról és az URSA padlás-megoldásairól.

Ne feledje a kedves Olvasó, hogy idén is lesz SzeptemberFeszt az Ötpacsirta utcában 2025. 09. 11-én. Ismét tartalmas programmal készülünk, melynek során kényeztetni fogjuk a szellemet, a testet és a lelket egyaránt. Mindenkit arra biztatunk, hogy kövesse a híradásokat, és találkozzunk szeptemberben a hagyományos építészeti ünnepen!

A közlőnyben szereplő épületek bővített kép- és tervanyagát az Építész Közlöny online változatában, a www.epiteszkozlony.hu oldalon tekinthetik meg.

Mindenkinek jó pihenést, teljes kikapcsolódást, és közben a nyári rejtvényfejtés és strandolás szüneteiben kellemes és tartalmas közlőnyolvasást kívánunk!

Tutervai Mátyás
MÉK-alelnök, főszerkesztő

Ügyfélfogadási információk és ügyviteli szünet 2025 nyarán a MÉK-ben

A Magyar Építész Kamara **2025. augusztus 4.** (hétfő) és **2025. augusztus 22.** (péntek) között ügyviteli szünetet tart!

Az első telefonos és személyes ügyfélfogadási nap: 2025. augusztus 25. (hétfő) 12–15 óra között.

Az ügyviteli szünet alatt a titkárság és minden szakértői testület, bizottság ügyműködése is szünetel!

A titkárság elérhetősége és az általános ügyfélfogadási információk innen érhetők el: <https://mek.hu/mek-titkarsag>

Felhívjuk a szíves figyelmet, hogy mind az elsőfokú, mind a másodfokú etikai-fegyelmi eljárások tekintetében 2025-től ún.

eljárási szünet került bevezetésre. Ennek időtartama minden év július 15. és augusztus 31. közötti időszak. Az eljárási szünet időtartama alatt a folyamatban lévő ügyeknél a napokban megállapított határidőkre az eljárási szünet időszaka nem számít bele. A fegyelmi tanácsok az eljárásokban meghallgatásokat sem tarthatnak. Ebben az időszakban is lehet etikai panaszt benyújtani, mely a MÉK titkárságán érkeztetésre és iktatásra kerül, de a bizottságok részére csak az eljárási szünetet követően kerülnek átadásra, így a tényleges eljárási cselekmények is csak ezt követően kezdődnek meg.

MÉK Titkárság

MÉK-podcast – interneten elérhető beszélgetéssorozat

2 hetente csütörtökönként délelőtt jelentkezik új műsorral, jobbnál jobb beszélgetésekkel építészekkel, főépítészekkel, jogalkotókkal a Magyar Építész

Eddigi beszélgetőpartnerek:

Július 31.: Zubreczki Dávid

Május 22.: Tima Zoltán

Július 17.: Ferencz Marcel

Május 8.: Erő Zoltán

Július 3.: Turi Attila

Április 24.: Alföldi György

Június 19.: Cseh András

Április 10.: Lánszki Regő

Június 5.: dr. Reith András

Március 27.: dr. Hajnóczi Péter

Kamara podcastsorozata 2025 március vége óta. Beszélgetünk az építészeiről, az építészetről, a kamaráról, a jogalkotásról és néha kitekintünk az építészetén túlra is. A műsor házigazdája Tutervai Máttyás, a MÉK alelnöke.

A podcast összes része visszanezhető a kamara mek.hu honlapján, Facebook-oldalán, Youtube- és Spotify-csatornáján.

Kövessen Ön is!

A költségszakértői tevékenységgel kapcsolatos tájékoztatás

A költségszakértői tevékenység szabályozása 2024. október 1-ét követően az alábbiak szerint módosult:

Az építőipari kivitelezési tevékenységről szóló 191/2009. (IX. 15.) Korm. rendelet (Épkiv.) értelmében az **építtető és a vállalkozó kivitelező** az építési beruházással kapcsolatos gazdasági, gazdaságossági, pénzügyi tervezési és ezekkel kapcsolatos döntés-előkészítési feladatokra **költségszakértőt bízhat meg**.

Az állami építési beruházások rendjéről szóló 2023. évi LXIX. törvény szerinti **közösségi értékhatár feletti beruházások esetén az építtetőnek** – írásbeli szerződéssel – **beruházáslebonyolító** **kell megbízni. Amennyiben az állami építési beruházás előkészítésébe és megvalósításába költségszakértő nem kerül bevonásra, a tervező készíti el és felel az állami építési beruházásokhoz kapcsolódó költségbecslések és költségszámítások megalapozottságáért, továbbá az építészeti-műszaki dokumentációban foglaltaknak való megfeleléséért.**

Egyéb beruházások esetében az építtető költségszakértőt megbízhat, de alkalmazása nem kötelező.

Az építésügyi és az építésüggyel összefüggő szakmagyakorlási tevékenységekről szóló 266/2013. Korm. rendelet (Szakgyr.) úgy rendelkezik, hogy a **költségszakértő olyan szakember, aki az építtető támogatására a beruházással kapcsolatos gazdasági, gazdaságossági, pénzügyi tervezési és ezekkel kapcsolatos döntés-előkészítési feladatokat lát el.** A megkövetelt képzettséget, szaktudást, szakmai gyakorlatot, valamint az állami építési beruházások rendjéről szóló törvényben és az állami építési beruházásokban részt vevők szakmai képzésének formáiról, feltételeiről szóló miniszteri rendeletben foglaltaknak való megfelelés vizsgálatának részletes szabályai a MÉK és az MMK egyeztetett és összehangolt szabályzatában kerülnek rögzítésre (Szakgyr. 15/B. §, 15/E. §).

Fenti részletszabályokat a **MÉK A kamarai tag közreműködése a beruházási folyamatban szabályzatban rögzítette** (https://mek.hu/link-_a_kamarai_tag_kozremukodese_a_magasepitesi_beruhazasi_folyamatban_szabalyzat).

Ennek értelmében:

A tevékenység végzésére irányadó szabályok

- » SZB-jogosultsághoz kapcsolódó végzettség, azaz **okleveles építészmérnök/okleveles építőmérnök végzettség**,
- » MÉK vagy MMK által kiadott **építési költségelemző tanúsítvány**,
- » **aktív SZB jelű** (beruházás, beruházáslebonyolítás, építésgazdaság, építésszervezés-szakértői szakterület) **jogosultság**,
- » **szakmai gyakorlati idő**: az SZB-jogosultsághoz jogszabályban rögzített gyakorlati idő jelenleg **8 év**.

Átmeneti rendelkezés: **2025. január 1-től három éven keresztül önmagában SZB-jogosultsággal is végezhető a tevékenység, amely idő alatt a tevékenység 3 éven túli folytatásához meg kell szerezni a tanúsítványt. A továbbiakban a tanúsítvány megszerzésének feltétele a Magyar Mérnöki Kamara vagy a Magyar Építész Kamara által szervezett „Építési Költségelemző” Mesteriskola sikeres elvégzése.**

A költségszakértők továbbképzésére a Szakgyr. továbbképzésekre vonatkozó szabályait az alábbi kiegészítésekkel kell alkalmazni:

- » A szakmai továbbképzést a szakmagyakorló évente költségszakértő szakterületéhez kapcsolódó szakmai képzésen való részvétellel teljesíti.
- » A továbbképzés tartalmi minimumkövetelményeit az Építési és Közlekedési Minisztérium által kiadott miniszteri rendelet 1. számú melléklete határozza meg.
- » Amennyiben a szakmagyakorlónak a költségszakértés mellett más szakmagyakorlási jogosultsága is van, úgy a továbbképzési kötelezettsége összehangolásra kerül a Magyar Építész Kamara szakmai továbbképzési rendszerével.
- » A költségszakértői tevékenységet végző kötelezettsége, hogy az évente előírt, összesen 6x45 perces szakmai továbbképzést teljesítse. A teljesítést a területi kamara tartja nyilván.
- » Jogi továbbképzést ötévente egy alkalommal kell teljesíteni.

A tevékenység végzésének feltétele a jogszabályoknak és a kamarai szabályzatnak való megfelelés. A költségszakértői tevékenység nem önálló jogosultság, így az országos közhiteles névjegyzékben sem jelenik meg!

A Szakgyr. előírja, hogy a Magyar Építész Kamara és a Magyar Mérnöki Kamara honlapján közzéteszi azon tagjai nevét, akik költségszakértői tevékenységet végezhetnek. Tájékoztatjuk azonban, hogy a kamara a honlapján a költségszakértők jegyzékét az ÉKM vonatkozó rendeleteinek kihirdetését – így a jogszabályi háttér teljes körű megismerését – követően tudja csak megjelentetni.

Felhívjuk tagjaink figyelmét arra, hogy az állami építési beruházásokban részt vevők szakmai képzésének formáiról, feltételeiről szóló miniszteri rendelet előkészítésével párhuzamosan a költségszakértői tevékenység képesítési és képzési követelményeinek pontosítása is elképzelhető a közeljövőben. Amennyiben tehát a témában érintett, kérjük, hogy a szakterület szabályozását érintő előírások módosulását folyamatosan kövesse nyomon.

Értesüljön Ön is a szakmagyakorlókat érintő friss hírekről!
Like-olja és kövesse a Magyar Építész Kamara Facebook-oldalát!
<https://www.facebook.com/magyarepiteszkamara/>

A beruházáslebonyolítói tevékenységgel kapcsolatos tájékoztatás

A beruházáslebonyolítói tevékenység szabályozása 2024. október 1-ét követően az alábbiak szerint módosult:

Az építőipari kivitelezési tevékenységről szóló 191/2009. (IX. 15.) Korm. rendelet (Épkiv.) értelmében a közbeszerzési törvény szerinti **közösségi értékhatár feletti beruházások esetén az építtetőnek – írásbeli szerződéssel – beruházáslebonyolítót kell megbízni.**

Az építésügyi és az építésüggyel összefüggő szakmagyakorlási tevékenységekről szóló 266/2013. Korm. rendelet (Szakgyr.) úgy rendelkezik, hogy **a beruházáslebonyolító olyan, kamarai tagsággal rendelkező szakmagyakorló, aki az építtető képviselőjében a beruházás előkészítéséhez, lebonyolításához, szervezéséhez és folytatásához kapcsolódó feladatokat lát el.** A megkövetelt képzettséget, szaktudást, szakmai gyakorlatot, valamint az állami építési beruházások rendjéről szóló törvényben és az állami építési beruházásokban részt vevők szakmai képzésének formáiról, feltételeiről szóló miniszteri rendeletben foglaltaknak való megfelelés vizsgálatának részletes szabályai a MÉK és az MMK egyeztetett és összehangolt szabályzatában kerülnek rögzítésre (Szakgyr. 15/B. §, 15/E. §).

Fenti részletszabályokat a **MÉK A kamarai tag közreműködése a beruházási folyamatban szabályzatban rögzítette.** Ennek értelmében:

A tevékenység végzésére irányadó szabályok

- » SZB-jogosultsághoz kapcsolódó végzettség, **azaz okleveles építészmérnök/okleveles építőmérnök végzettség,**
- » MÉK vagy MMK által kiadott **beruházáslebonyolító tanúsítvány,**
- » **aktív SZB jelű jogosultság,**

- » **szakmai gyakorlati idő:** az SZB-jogosultsághoz jogszabályban rögzített gyakorlati idő jelenleg **8 év.**

A tanúsítvány a MÉK e-ügyintézés felületén keresztül kizárólag online kérhető.

Átmeneti rendelkezés: **2025. január 1-től három éven keresztül önmagában SZB-jogosultsággal is végezhető a tevékenység, amely idő alatt a tevékenység 3 éven túli folytatásához meg kell szerezni a tanúsítványt. A továbbiakban a tanúsítvány megszerzésének feltétele a Magyar Mérnöki Kamara vagy a Magyar Építész Kamara által szervezett Beruházáslebonyolítói Mesteriskola sikeres elvégzése.**

A tevékenység végzésének feltétele a jogszabályoknak és a kamarai szabályzatnak való megfelelés, a beruházáslebonyolítói tevékenység nem önálló jogosultság, így az országos közhitel névjegyzékben sem jelenik meg!

A Szakgyr. előírja, hogy a Magyar Építész Kamara és a Magyar Mérnöki Kamara honlapján közzéteszi azon tagjai nevét, akik beruházáslebonyolítói tevékenységet végezhetnek. Tájékoztatjuk azonban, hogy a kamara a honlapján a beruházáslebonyolítók jegyzékét az ÉKM vonatkozó rendeleteinek kihirdetését – így a jogszabályi háttér teljes körű megismerését – követően tudja csak megjelentetni.

Felhívjuk tagjaink figyelmét arra, hogy az állami építési beruházásokban részt vevők szakmai képzésének formáiról, feltételeiről szóló miniszteri rendelet előkészítésével párhuzamosan a beruházáslebonyolítói tevékenység képesítési és képzési követelményeinek pontosítása is várható a közeljövőben. Amennyiben tehát a témában érintett, **kérjük, hogy a szakterület szabályozását érintő előírások módosulását folyamatosan kövesse nyomon.**

Műemlékvédelmi hatástanulmány – ÉKM-tájékoztatás

Az ÉKM Műemlékvédelemért és Kulturális Örökség Védelméért Felelős Helyettes Államtitkársága a helyi emlékek nyilvántartásához kapcsolódóan a műemlékvédelmi hatástanulmányra vonatkozó tájékoztatást állított össze, amely innen tölthető le: https://mek.hu/FILES/CONT/48509/memlkvdelmi_hatstanulmny_adattartalommal_250715.pdf.

A helyi emlékek nyilvántartására vonatkozó korábbi minisztériumi tájékoztató és letölthető segédanyagok innen érhetőek el honlapunkon: <https://mek.hu/id-48399>

A magyar építészetéről szóló 2023. évi C. törvény (továbbiakban: Méptv.) 233. § (1) bekezdése értelmében **az e rendelkezés hatálybalépésekor [2024. 10. 1-én] helyi védelemben részesülő építmények egységes állami műemléki nyilvántartása érdekében a helyi önkormányzatok az illetékességi területükön lévő egyedi védelemmel rendelkező építményeket a kulturális örökség védelméért felelős miniszternek 2025. december 31-ig kötelesek bejelenteni, valamint a helyi védelem elrendelését alátámasztó szakértői dokumentáció másolatát átadni.**

SzeptemberFeszt lesz idén is!

A Magyar Építész Kamara idén is megrendezi a SzeptemberFeszt rendezvényt az Építészek Házában! Idén is érdekes előadások, beszélgetések, gasztronómiai és zenei programok várják a résztvevőket. **Időpontja: 2025. szeptember 11., csütörtök.**

Az egész napos program két továbbképzési egységből tevődik össze

idén is: a délelőtti rész 9–14 óra között, a délutáni rész 14–19 óra között lesz. A részvételért **1,5–1,5 továbbképzési pont** jár. Kérjük, hogy külön szíveskedjenek bejelentkezni a délelőtti és külön a délutáni programra a <http://tako.mek.hu> oldalon.

Az esemény főtámogatója a Knauf Építőipari Kft.

A MÉK Elnökségének határozatai

9/2025. (03. 07.) sz. MÉK Elnökségi határozat

A MÉK Elnöksége B. E. által benyújtott zöldinfrastruktúra tervező szakterületen tanúsításra vonatkozó kérelmét áttekintette és 7 igen szavazattal egyhangúlag úgy dönt, hogy a benyújtott iratok alapján részére a kért tanúsítás kiállítható.

10/2025. (03. 07.) sz. MÉK Elnökségi határozat

A MÉK Elnöksége F. G. által benyújtott zöldinfrastruktúra tervező szakterületen tanúsításra vonatkozó kérelmét áttekintette és 7 igen szavazattal egyhangúlag úgy dönt, hogy a benyújtott iratok alapján részére a kért tanúsítás kiállítható.

11/2025. (03. 07.) sz. MÉK Elnökségi határozat

A MÉK Elnöksége G. T. által benyújtott zöldinfrastruktúra tervező szakterületen tanúsításra vonatkozó kérelmét áttekintette és 7 igen szavazattal egyhangúlag úgy dönt, hogy a benyújtott iratok alapján részére a kért tanúsítás kiállítható.

12/2025. (03. 07.) sz. MÉK Elnökségi határozat

A MÉK Elnöksége H. Á. által benyújtott zöldinfrastruktúra tervező szakterületen tanúsításra vonatkozó kérelmét áttekintette és 7 igen szavazattal egyhangúlag úgy dönt, hogy a benyújtott iratok alapján részére a kért tanúsítás kiállítható.

13/2025. (03. 07.) sz. MÉK Elnökségi határozat

A MÉK Elnöksége K. I. által benyújtott beruházás-lebonyolító szakterületen tanúsításra vonatkozó kérelmét áttekintette és 7 igen szavazattal egyhangúlag úgy dönt, hogy a benyújtott iratok alapján részére a kért tanúsítás kiállítható.

14/2025. (03. 07.) sz. MÉK Elnökségi határozat

A MÉK Elnöksége K. I. által benyújtott beruházás-lebonyolító műemlékek szakterületen tanúsításra vonatkozó kérelmét áttekintette és 7 igen szavazattal egyhangúlag úgy dönt, hogy a benyújtott iratok alapján részére a kért tanúsítás kiállítható.

15/2025. (03. 07.) sz. MÉK Elnökségi határozat

A MÉK Elnöksége S. H. E. által benyújtott zöldinfrastruktúra tervező szakterületen tanúsításra vonatkozó kérelmét áttekintette és 7 igen szavazattal egyhangúlag úgy dönt, hogy a benyújtott iratok alapján részére a kért tanúsítás kiállítható.

16/2025. (03. 07.) sz. MÉK Elnökségi határozat

A MÉK Elnöksége B. K. által benyújtott zöldinfrastruktúra tervező szakterületen tanúsításra vonatkozó kérelmét áttekintette és 7 igen szavazattal egyhangúlag úgy dönt, hogy a benyújtott iratok alapján részére a kért tanúsítás kiállítható.

17/2025. (03. 07.) sz. MÉK Elnökségi határozat

A MÉK Elnöksége B. D. K. által benyújtott zöldinfrastruktúra tervező szakterületen tanúsításra vonatkozó kérelmét áttekintette és 7 igen szavazattal egyhangúlag úgy dönt, hogy a benyújtott iratok alapján részére a kért tanúsítás kiállítható.

18/2025. (03. 07.) sz. MÉK Elnökségi határozat

A MÉK Elnöksége G. R. E. által benyújtott zöldinfrastruktúra tervező szakterületen tanúsításra vonat-

kozó kérelmét áttekintette és 7 igen szavazattal egyhangúlag úgy dönt, hogy a benyújtott iratok alapján részére a kért tanúsítás kiállítható.

19/2025. (03. 07.) sz. MÉK Elnökségi határozat

A MÉK Elnöksége H. L. által benyújtott beruházás-lebonyolító műemlékek szakterületen tanúsításra vonatkozó kérelmét áttekintette és 7 igen szavazattal egyhangúlag úgy dönt, hogy a benyújtott iratok alapján részére a kért tanúsítás kiállítható.

20/2025. (03. 07.) sz. MÉK Elnökségi határozat

A MÉK Elnöksége H. L. által benyújtott beruházás-lebonyolító szakterületen tanúsításra vonatkozó kérelmét áttekintette és 7 igen szavazattal egyhangúlag úgy dönt, hogy a benyújtott iratok alapján részére a kért tanúsítás kiállítható.

21/2025. (03. 07.) sz. MÉK Elnökségi határozat

A MÉK Elnöksége K. E. által benyújtott zöldinfrastruktúra tervező szakterületen tanúsításra vonatkozó kérelmét áttekintette és 7 igen szavazattal egyhangúlag úgy dönt, hogy a benyújtott iratok alapján részére a kért tanúsítás kiállítható.

22/2025. (03. 07.) sz. MÉK Elnökségi határozat

A MÉK Elnöksége L. Á. által benyújtott zöldinfrastruktúra tervező szakterületen tanúsításra vonatkozó kérelmét áttekintette és 7 igen szavazattal egyhangúlag úgy dönt, hogy a benyújtott iratok alapján részére a kért tanúsítás kiállítható.

23/2025. (03. 07.) sz. MÉK Elnökségi határozat

A MÉK Elnöksége P. A. által benyújtott beruházás-lebonyolító szakterületen tanúsításra vonatkozó kérelmét áttekintette és 7 igen szavazattal egyhangúlag úgy dönt, hogy a benyújtott iratok alapján részére a kért tanúsítás kiállítható.

24/2025. (03. 07.) sz. MÉK Elnökségi határozat

A MÉK Elnöksége S. A. által benyújtott zöldinfrastruktúra tervező szakterületen tanúsításra vonatkozó kérelmét áttekintette és 7 igen szavazattal egyhangúlag úgy dönt, hogy a benyújtott iratok alapján részére a kért tanúsítás kiállítható.

25/2025. (03. 07.) sz. MÉK Elnökségi határozat

A MÉK Elnöksége Sz. L. által benyújtott beruházás-lebonyolító szakterületen tanúsításra vonatkozó kérelmét áttekintette és 7 igen szavazattal egyhangúlag úgy dönt, hogy a benyújtott iratok alapján részére a kért tanúsítás kiállítható.

26/2025. (03. 07.) sz. MÉK Elnökségi határozat

A MÉK Elnöksége V. R. által benyújtott zöldinfrastruktúra tervező szakterületen tanúsításra vonatkozó kérelmét áttekintette és 7 igen szavazattal egyhangúlag úgy dönt, hogy a benyújtott iratok alapján részére a kért tanúsítás kiállítható.

27/2025. (02. 21.) sz. MÉK Elnökségi határozat

A MÉK Elnöksége 8 igen szavazattal egyhangúlag úgy dönt, hogy az eEFB 2025. 02. 17-i ügyrend tervezetét jelen formában történő elfogadását nem támogatja, átdolgozásra visszadja.

28/2025. (03. 07.) sz. MÉK Elnökségi határozat

A MÉK elnöksége 7 egyhangú igen szavazattal az eEFB vel kapcsolatban az alábbi határozatot hozza:

1. A TET és az elnökség sem járult hozzá, hogy az eEFB-ben elnökhelyettesi pozíció is legyen, így ilyen tartalmú alapszabály módosítás nem lesz. Az elnököt tartós akadályoztatása esetén teljes jogkörrel az általa kijelölt bizottsági tag helyettesíti, amely az ügyrendben rendezendő. Az alakuló ülésen történt választás esetében az elnök választás eredménye hatályos, az elnökhelyettesi választás eredménye viszont semmis, mivel jogszabály és alapszabály sem most, sem a jövőben nem írja elő.

2. A „MAGYAR ÉPÍTÉSZ KAMARA elsőfokú ETIKAI-FEGYELMI BIZOTTSÁG elsőfokú ETIKAI-FEGYELMI ELJÁRÁS ÜGYINTÉZÉSI ÉS ÜGYIRATKEZELÉSI ÜGYREND”-jét az elnökség előkészítette, átadja a bizottság részére jóváhagyásra, és további szíves felhasználás végett. Az átadott anyagban történő további pontosítási, változtatási szándék esetén, azokat az elnökség véleményezésre visszakeri.

3. Az eEFB-t területi elnöki közmegegyezés szerint az országos kamara működteti. Az elnökség által kijelölt eEFB ügyintéző (továbbiakban: ügyintéző) az országos kamara kijelölt munkatársa. A pontos és hatékony bizottsági feladatellátás érdekében az ügyintézés, minden „bizottsági” levelezés vagy általa, vagy öt másolatban értesítve történhet. Az ügyintéző ugyanis ügyintézőként része a bizottságnak, titoktartásra kötelezett, mint a bizottság elnöke és összes tagja.

4. Az elnökség az első 2025-ös évben az ügyintéző bizottsági munkájáért díjat (hozzájárulást) nem számít fel a területi kamarák felé.

29/2025. (03. 07.) sz. MÉK Elnökségi határozat

A MÉK Elnöksége F. E. által benyújtott zöldinfrastruktúra tervező szakterületen tanúsításra vonatkozó kérelmét áttekintette és 7 igen szavazattal egyhangúlag úgy dönt, hogy a benyújtott iratok alapján részére a kért tanúsítás kiállítható.

30/2025. (03. 07.) sz. MÉK Elnökségi határozat

A MÉK Elnöksége G. Á. Zs. által benyújtott zöldinfrastruktúra tervező szakterületen tanúsításra vonatkozó kérelmét áttekintette és 7 igen szavazattal egyhangúlag úgy dönt, hogy a benyújtott iratok alapján részére a kért tanúsítás kiállítható.

31/2025. (03. 07.) sz. MÉK Elnökségi határozat

A MÉK Elnöksége H. G. Zs. által benyújtott zöldinfrastruktúra tervező szakterületen tanúsításra vonatkozó kérelmét áttekintette és 7 igen szavazattal egyhangúlag úgy dönt, hogy a benyújtott iratok alapján részére a kért tanúsítás kiállítható.

32/2025. (03. 07.) sz. MÉK Elnökségi határozat

A MÉK Elnöksége K. M. által benyújtott zöldinfrastruktúra tervező szakterületen tanúsításra vonatkozó kérelmét áttekintette és 7 igen szavazattal egyhangúlag úgy dönt, hogy a benyújtott iratok alapján részére a kért tanúsítás kiállítható.

33/2025. (03. 07.) sz. MÉK Elnökségi határozat

A MÉK Elnöksége K. T. által benyújtott zöldinfrastruktúra tervező szakterületen tanúsításra vonatkozó kérelmét áttekintette és 7 igen szavazattal egyhangúlag úgy dönt, hogy a benyújtott iratok alapján részére a kért tanúsítás kiállítható.

34/2025. (03. 07.) sz. MÉK Elnökségi határozat

A MÉK Elnöksége L. S. által benyújtott zöldinfrastruktúra tervező szakterületen tanúsításra vonatkozó kérelmét áttekintette és 7 igen szavazattal egyhangúlag úgy dönt, hogy a benyújtott iratok alapján részére a kért tanúsítás kiállítható.

35/2025. (03. 07.) sz. MÉK Elnökségi határozat

A MÉK Elnöksége N. G. által benyújtott zöldinfrastruktúra tervező szakterületen tanúsításra vonatkozó kérelmét áttekintette és 7 igen szavazattal egyhangúlag úgy dönt, hogy a benyújtott iratok alapján részére a kért tanúsítás kiállítható.

36/2025. (03. 07.) sz. MÉK Elnökségi határozat

A MÉK Elnöksége Sz. T. által benyújtott beruházáslebonyolító szakterületen tanúsításra vonatkozó kérelmét áttekintette és 7 igen szavazattal egyhangúlag úgy dönt, hogy a benyújtott iratok alapján részére a kért tanúsítás kiállítható.

37/2025. (03. 07.) sz. MÉK Elnökségi határozat

A MÉK Elnöksége Sz. T. által benyújtott beruházáslebonyolító műemlékek szakterületen tanúsításra vonatkozó kérelmét áttekintette és 7 igen szavazattal egyhangúlag úgy dönt, hogy a benyújtott iratok alapján részére a kért tanúsítás kiállítható.

38/2025. (03. 07.) sz. MÉK Elnökségi határozat

A MÉK Elnöksége 7 igen szavazattal, egyhangúlag úgy dönt, hogy Szathmáry Csilla energetikai tanúsítót felveszi a MÉK Jogosultsági vizsga szakértői testület tagjai közé.

39/2025. (03. 07.) sz. MÉK Elnökségi határozat

A MÉK Elnöksége 7 igen szavazattal egyhangúlag felhatalmazza a MÉK elnökét, hogy nyisson számlát a Magyar Államkincstárnál és a likviditás figyelembevételével vásároljon a tartalék 75%-áért Diszkont kincstárjegyet.

40/2025. (04. 04.) sz. MÉK Elnökségi határozat

A MÉK Elnöksége egyhangúlag 8 igen szavazattal egyhangúlag az alábbiak szerint dönt a Szakmai hozzájárulási alap 2025 első fordulójában beérkezett kérelmekről: a táblázat a mek.hu, illetve az epiteszkozony.hu oldalakon tekinthető meg.

41/2025. (04. 04.) sz. MÉK Elnökségi határozat

A MÉK Elnöksége 8 igen szavazattal egyhangúlag úgy dönt, hogy dr. Enczi János ügyvéd havi díját 450 000 Ft-ra emeli.

42/2025. (04. 04.) sz. MÉK Elnökségi határozat

A MÉK Elnöksége 8 igen szavazattal egyhangúlag úgy dönt, hogy felkéri a MÉK elnökét alternatív módosító javaslat elkészítésére az eEFB működési költségeiről szóló szabályzat 5. § (3) bekezdéséhez.

43/2025. (04. 04.) sz. MÉK Elnökségi határozat

A MÉK Elnöksége 8 igen szavazattal egyhangúlag úgy dönt, hogy elfogadja a MÉK Épületszerkezeti Kollégiumának ügyrendjét.

44/2025. (04. 22.) sz. MÉK Elnökségi határozat

A MÉK Elnöksége 7 igen szavazattal egyhangúlag elfogadja a Magyar Építész Kamara „A kettős könyvitelt vezető egyéb szervezet egyszerűsített éves beszámolója és közhasznúsági melléklet” anyagot.

45/2025. (04. 22.) sz. MÉK elnökségi határozat

A MÉK Elnöksége 7 igen szavazattal egyhangúlag úgy dönt, hogy az Épületszerkezeti Kollégium megalapításával kapcsolatos feladatok előkészítésére Hajnóci Pétert, Kovács Zsófiát, dr. Pataky Ritát, Szalay Tihamért és dr. Takács Lajost bizza meg.

46/2025. (05. 30.) sz. MÉK elnökségi határozat

A MÉK Elnöksége megtárgyalta és véleményezte az elsőfokú Etikai-fegyelmi Bizottság ügyrendjének tervezetét és 7 igen szavazattal egyhangúlag úgy dönt, hogy ezen észrevételek figyelembevételével támogatja az Elsőfokú Etikai Bizottság ügyrendjének elfogadását.

47/2025. (05. 30.) sz. MÉK elnökségi határozat

A MÉK Elnöksége 6 igen szavazattal egyhangúlag elfogadja a LOTUS rendszer akkreditációjának árát és felhatalmazza az elnököt az erre irányuló szerződés megkötésére.

48/2025. (05. 30.) sz. MÉK elnökségi határozat

A MÉK Elnöksége A. A. által zöldinfrastruktúra tervező szakterületen benyújtott tanúsításra vonatkozó kérelmét áttekintette és 6 igen szavazattal egyhangúlag úgy dönt, hogy a benyújtott iratok alapján részére a kért tanúsítás kiállítható.

49/2025. (05. 30.) sz. MÉK elnökségi határozat

A MÉK Elnöksége B. A. által zöldinfrastruktúra tervező szakterületen benyújtott tanúsításra vonatkozó kérelmét áttekintette és 6 igen szavazattal egyhangúlag úgy dönt, hogy a benyújtott iratok alapján részére a kért tanúsítás kiállítható.

50/2025. (05. 30.) sz. MÉK elnökségi határozat

A MÉK Elnöksége B. M. által zöldinfrastruktúra tervező szakterületen benyújtott tanúsításra vonatkozó kérelmét áttekintette és 6 igen szavazattal egyhangúlag úgy dönt, hogy a benyújtott iratok alapján részére a kért tanúsítás kiállítható.

51/2025. (05. 30.) sz. MÉK elnökségi határozat

A MÉK Elnöksége K. Gy. által beruházáslebonyolító szakterületen benyújtott tanúsításra vonatkozó kérelmét áttekintette és 6 igen szavazattal egyhangúlag úgy dönt, hogy a benyújtott iratok alapján részére a kért tanúsítás kiállítható.

52/2025. (05. 30.) sz. MÉK elnökségi határozat

A MÉK Elnöksége L. Z. által beruházáslebonyolító szakterületen benyújtott tanúsításra vonatkozó kérelmét áttekintette és 6 igen szavazattal egyhangúlag úgy dönt, hogy a benyújtott iratok alapján részére a kért tanúsítás kiállítható.

53/2025. (05. 30.) sz. MÉK elnökségi határozat

A MÉK Elnöksége R. R. L. által beruházáslebonyolító szakterületen benyújtott tanúsításra vonatkozó kérelmét áttekintette és 6 igen szavazattal egyhangúlag úgy dönt, hogy a benyújtott iratok alapján részére a kért tanúsítás kiállítható.

54/2025. (05. 30.) sz. MÉK elnökségi határozat

A MÉK Elnöksége R. A. J. által zöldinfrastruktúra tervező szakterületen benyújtott tanúsításra vonatkozó kérelmét áttekintette és 6 igen szavazattal egyhangúlag úgy dönt, hogy a benyújtott iratok alapján részére a kért tanúsítás kiállítható.

55/2025. (05. 30.) sz. MÉK elnökségi határozat

A MÉK Elnöksége S. S. által beruházáslebonyolító szakterületen benyújtott tanúsításra vonatkozó kérelmét áttekintette és 6 igen szavazattal egyhangúlag úgy dönt, hogy a benyújtott iratok alapján részére a kért tanúsítás kiállítható.

56/2025. (05. 30.) sz. MÉK elnökségi határozat

A MÉK Elnöksége Sz. M. Z. által zöldinfrastruktúra tervező szakterületen benyújtott tanúsításra vonatkozó kérelmét áttekintette és 6 igen szavazattal egyhangúlag úgy dönt, hogy a benyújtott iratok alapján részére a kért tanúsítás kiállítható.

57/2025. (05. 30.) sz. MÉK elnökségi határozat

A MÉK Elnöksége 7 igen szavazattal egyhangúlag dönt arról, hogy támogatja a Magyar Építész Kamara csatlakozását a European Council of Interior Architects szervezethez (Európai Belsőépítészeti Tanács). Felkéri a Belsőépítészeti Tagozat vezetőjét a csatlakozáshoz szükséges dokumentumok előkészítésére és a MÉK elnökét a dokumentumok hivatalos benyújtására.

58/2025. (05. 30.) sz. MÉK elnökségi határozat

A MÉK Elnöksége 7 igen szavazattal egyhangúlag elfogadja a MÉK Belsőépítészeti Tagozatának 2025. évi munkatervét azzal, hogy a költséghelyek a későbbiekben kerülnek véglegesítésre.

59/2025. (05. 30.) sz. MÉK elnökségi határozat

A MÉK Elnöksége 7 igen szavazattal egyhangúlag elfogadja a MÉK Tájékoztató és Főttájékoztató Tagozatának 2025. évi munka- és költségtervét azzal, hogy a költséghelyek a későbbiekben kerülnek véglegesítésre.

60/2025. (05. 30.) sz. MÉK elnökségi határozat

A MÉK Elnöksége 7 igen szavazattal egyhangúlag elfogadja a MÉK Terület- és Településrendezési Tagozatának 2025. évi munka- és költségtervét, az alábbi korrekcióival:

- a 3.1.3. pont tételei további egyeztetést igényelnek, döntés később születik róla,
- a 3.3.1. pontban szereplő TT SZ nem kamarai, hanem minisztériumi feladat.

Iratkozzon fel a Magyar Építész Kamara honlapja, a www.mek.hu oldal heti e-mail hírlevelére!

Lengl Zoltán tölti be a balatoni főépítész tisztségét

Fotó: Katona Tíbor

Lánszki Regő, az Építési és Közlekedési Minisztérium építészeti államtitkára, országos főépítész jelentette be, hogy 2025. május 1-től Lengl Zoltán tölti be a balatoni főépítész tisztségét. A főépítészt kértük, hogy meséljen a tervezett munkájáról, a céljairól.

A Balaton területrendezési és építészeti központja a Balatoni Főépítészség

Nagy megtiszteltetés számomra, hogy közreműködhetek a társabb lakóközösségem fejlődésének és fejlesztésének az elősegítésében. Gyerekkorom óta a balatoni üdülőkörzet területén éltem, szerencsém volt több oldalról is tapasztalatokat és benyomásokat szerezni a Balatont érintő nehézségekről és lehetőségekről. Marcaliban, ahol a gyerekkoromat töltöttem és a szakmai pályafutásom elindult, a balatoni háttértelepülések kisvárosi problémáival szembesültem, majd közel tíz évet éltem Balatongyörökön, ahol pedig már egy teljesen más jellegű szemlélettel találkoztam. Jelenleg Keszthelyen élek és már több mint 10 éve igyekszem elősegíteni a balatoni üdülőkörzet nyugati részének a fejlődését és fejlesztését, először állami főépítészként, most pedig balatoni főépítészként. Az építésigazgatási feladataim mellett gyakorló építészként is tevékenykedem, építész tervezői jogosultságom mellett tartószerkezeti tervezői, szakértői, épületszerkezeti szakértői és műszaki ellenőri jogosultsággal is rendelkezem, jelenleg pedig a Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem műemlékvédelmi szakmérnöki képzését végzem.

Mindenkinek van kötődése a Balatonhoz

Mindenki szeretne egy kicsit kapni belőle, ezért nagy figyelmet és érdeklődést kap valamennyi a tavat érintő változás. A regionális szemléletmód már a múlt században is utat tört magának. Többször és többféle feladatkörökkel is működött már balatoni főépítészség. A célok hasonlóak voltak, de az eszközök eltértek. A célok nagyon egyértelműek és világosak. Elősegíteni az üdülőkörzet térségi és időbeli fejlődését, fejlesztését. A természeti, a táj és az épített környezet értékeinek megőrzése. Nagyon nagy publicitást kapnak a természetközeli területeket érintő fejlesztések, hiszen a befektetők előszeretettel részesítik előnybe a zöldmezős beruházásokat. A természeti környezet urbanizálásával ugyanakkor pont azt veszti el a tó környezete, amiért a nyaralni és pihenni vágyók keresik. Ezzel szemben rengeteg alulhasznosított, leszakadó területek vannak az üdülőkörzetben is, melyeknek a fejlesztése célszerű lenne, de a befektetők figyelmét elkerülik. Szeretném elérni, hogy a Balatonra ne csak mint turisztikai desztináció gondoljunk, hanem az itt életvitelszerűen élőkre is. A háttértelepülések fejlesztése még nagy lehetőségeket rejt magában.

Célok és lehetőségek

Az országos főépítész nem egy egyszerű feladatot bízott rám, fontos szempont volt, hogy olyan balatoni szakember vegyen részt a balatoni feladat elvégzésében, aki érti és megérti a helyi emberek problémáit, azokat holisztikus szemlélettel tudja kezelni és helyben elérhető. A Balatoni Főépítészség az üdülőkörzet területrendezési és építészeti szakmai központja lesz, ami aktívan jelen van a problémák felkutatásában és kezelésében. Fő cél a tájegység térségi és időbeli fejlődésének és fejlesztésének meghatározása, a természeti, a táj és az épített környezet értékeinek megőrzése, ökológiai állapotának fenntartása. A fenntartható fejlődés és a zöldinfrastruktúra fejlesztésének hangsúlyozásával az építés helyi rendjének meghatározásának elősegítése is feladatom lesz. A szigorú szabályozás mellett motiválni kell a befektetőket és az építetteket a fenntartható fejlődés biztosítására, a zöldterületek védelmére, az alulhasznosított területek minőségi fejlesztésére, rendezésére a befektetői fókusz széthúzásával, az érdeklődést ráirányítani a vízparttól távolabbi területekre.

Az Építési és Közlekedési Minisztérium a magyar építészeiről szóló törvénnyel és az ahhoz kapcsolódó végrehajtási rendeletekkel kellően szigorú keretrendszerrel alkotott ahhoz, hogy a célok megvalósíthatóak legyenek. Ugyanakkor az építészeti szemléletformálásra és identitás erősítésre továbbra is szükség van. Az elmúlt időszakot jellemző lépték- és mértékvesztés nem szolgálta a hosszú távú tájegységi célok megvalósítását.

A „jó gazda” felelősségével

A települési főépítészekkel szoros munkakapcsolatban szeretném megvalósítani a céljainkat. A magyar építészeiről szóló törvény megerősítette a főépítészek szerepét. A főépítész munka teljesen más beállítottságot igényel, mint a legtöbb igazgatási típusú feladat. Először is bizalmat kell építeni. Ha nincs bizalom a döntéshozók, a beruházók és az építettek, tervezők részéről, akkor nem tudja kellőképpen elfogadtatni magát a főépítész ahhoz, hogy elég súllyal tudja befolyásolni a folyamatokat. A főépítész tevékenységnek egy olyan szolgálatnak kell lennie, melyeket a szakmai szempontok irányítanak. El kell érnie a főépítésznek, hogy ne a kényszer miatt keressék a kapcsolatot vele, hanem belső meggyőződésből. Az elismerés kivívása minden szakmagyakorló főépítész egyéni céljának kell lennie. Ehhez empátia, következetesség és részrehajlásmentes meggyőződésre van szükség. Szerintem a főépítész munka egy nagyon nehéz és nagy elhivatottságot igénylő szakmai feladat. Kis eredmények is csak nagyon hosszú idő elteltével jelentkeznek, így ezzel számolnia kell a kollégáknak, ha valaki munkát vállal. Ismerni kell és át kell látni a települést, hogy a helyi identitást erősíteni tudja. A balatoni főépítésznek a helyi, települési főépítészek szakmai munkájának az összefogása, összehangolása is a feladata lesz a regionális célok mentén.

A települési arculati kézikönyvek az elmúlt időszakban jórészt elkészültek, de nagy hiányosságot érzek abban, hogy a véleményem szerint egyik leglényegesebb részei, az építészeti útmutatók elmaradtak, vagy csak kevés figyelmet kaptak. A balatoni modernizmus és a népi építészeti emlékek kellő alapot és inspirációt adnak az alkotó építészeknek az egyedi sajátos karakter megtalálásához. A tájegységi arculati kézikönyv felfrissítése és kibővítése is szükséges lenne annak érdekében, hogy a 2027-ig felülvizsgálandó rendeleteket már ennek figyelembevételével tudják megalkotni a települések. A Balaton-

felvidéki kultúrtáj világörökség-várományos helyszín státusza szintén egy eszköz és egy lehetőség, hogy elérjük a hosszú távú tájegységi célokat. A kezelési terv elkészítése és figyelmes megvalósítása segíthet a célok elérésében.

A szabályváltozások széles társadalmasítása segíti az elfogadottságát és a célok megvalósítását

A tájegységi szemléletet segíti elő, hogy a balatoni főépítész tagja mind az országos, mind a területi, mind pedig a helyi tervtanácsnak. Véleményezi a balatoni üdülőkörzet településeinek településrendezési és településfejlesztési terveit, valamint felügyeli a tómederre vonatkozó előírások betartását. Nagy feladat lesz a vízparti tervek végrehajtása. A több és széles körben társadalmasított rendelkezések bevezetése a közeljövőben várható. A településeknek a saját települési terveikbe át kell vezetni a változásokat. A vízparti beépítések a törvény erejénél fogva nem változhatnak, illetve a körbejárhatóság szabályozásában sikerült az ÉKM-nek több mint 29 km-rel megnövelni azt a partszakaszt, amely szabadon bejárható. A vízparti beépítések mellett az átalakuló zártkert, kertes mezőgazdasági területek hasznosítása a másik jelentős problémakör. A szőlőhegyi területek szezonális, turisztikai hasznosítása a jelenlegi szabályozással nem fér össze. Ugyanakkor nagy társadalmi igény mutatkozik arra, hogy a kertes mezőgazdasági termelés mellett más funkcionális használat is megvalósítható legyen ezeken a területeken. Ezek összehangolása szintén egy komoly kihívást

jelentő feladat, amelyre adott válaszok, csak a tájkép fokozott védelmével, széles társadalmasítás mellett tud megvalósulni.

Bizalom és együttműködés

Izgalmas lesz az elhelyezése is az ÉKM építészeti stratégiáért felelős helyettes államtitkárságához tagolódó Balatoni Főépítész Főosztálynak. Balatonfüred egyik ikonikus épületében fog működni, melynek felújítása a közeljövőben fog elkészülni. A helyi védettséget élvező 1938-ban Káldy Ferenc által tervezett és épített épületet a fürdők a különleges formája miatt is szeretik. Jó üzenetértéke is van a székhelyiroda választásának, hiszen a múlt értékeire alapozva az új funkciójával a jövőt fogja megjeleníteni az épület.

A bizalom építése nekem is nagyon fontos, ezért szeretnék személyesen bemutatkozó látogatásokat tenni az üdülőkörzet településein, ahol a legfontosabb és legégetőbb helyi problémákról, fejlesztési elképzelésekről és lehetőségekről tájékozódunk. A Balatont érintően rengeteg szervezet végzi a tevékenységét, sokszor egymás mellett párhuzamosan, sokszor az erőforrásaik elaprózódásával. Természetesen nyitott vagyok mindenki felé, aki szeretne tenni és szükségét is érzi ahhoz, hogy a közös természeti kincsünket megóvjuk, fenntartsuk és minőségi élettereket alakítsunk ki. Ebben a feladatban számítanék mind a vármegyék és a települések vezetőire, a főépítészekre, a térségben lakó és alkotó építészekre, hogy közösen el tudjunk érni e csodálatos táj értékőrző fejlődését.

Fotó: Lengl Zoltán

Siófoki nagy műtárgyak rekonstrukciója, üzemviteli épület és új köztér létesítése

A Balaton Magyarország és Közép-Európa legnagyobb édesvízi tava. Mivel Magyarországnak nincs tengeri kapcsolata, ezért a magyarok úgy hívják: „magyar tenger”. Siófok a tó déli partjának közigazgatási, gazdasági és turisztikai fővárosa, a tó partján fekszik. A Balaton minden magyar számára különleges jelentőségű táj, kincset érő és geológialilag is különleges országrész. A Sió-csatorna Siófok város központjánál éri el a Balatont. A tó Sió-csatornán keresztül történő mesterséges vízszintszabályozása kb. 160 éves múltra tekint vissza. Ebben voltak átfogó és kisebb mértékű beavatkozások.

Siófok központjában, a Sió-csatorna balatoni torkolatánál található a két stratégiai jelentőségű vízügyi műtárgy, a vízszintszabályozó zsilip és hajózsilip, amelyek egy szigetet zárnak közre a siófoki kikötő területén belül. A siófoki sziget üzemeltetési terület, itt működik a Balaton vízügyi szabályozó rendszere és a hajódokkokban a Balatonon közlekedő nagyhajók, uszályok,

vízi munkagépek üzemeltetői karbantartása. A rekonstrukciót megelőzően a sziget a társadalom számára elzárt terület volt. Történelmileg a műtárgyak és az általuk közrezárt sziget távolabb estek a város központi részétől, de a város expanziójával ez a körzet már a település központi részéhez csatlakozott, az üdülő és szabadidős kikötői centrum részévé vált.

A siófoki vízszintszabályozó műtárgy és hajózsilip rekonstrukciója két stratégiai célt szolgált. Az egyik, hogy a Balaton vízszintje a jelenkor változó klimatikus viszonyai közepette is megfelelő reaktivitással szabályozható legyen. A másik, hogy a Balaton hajóforgalma, a leromlott állapotú Sió-csatorna teljes mederrekonstruksiója által újra összeköttetésbe kerülhessen a Duna hajóforgalmával. Maguk a nagy műtárgyak mérnöki létesítmények.

2017-ben megbízást kaptunk annak vizsgálatára, hogyan lehet a tervezett mérnöki létesítményeket és a nagy teherbírású betonpartokat, a kiszolgáló-irányító épületet építésszerűen és tájépítésszerűen a városi kontextusba illeszteni és megformálni?

A kérdésre 2017-ben adott építészeti válaszaink a tervezés során a designkonceptió sarokköveivé váltak:

- » Identitás: a siófoki szigeten üzemel a Balaton egyetlen hajódokkjá, hajójavító műhelye – EBBŐL AZ IPARI IDENTITÁSBÓL KELL INSPIRÁLÓDNI!
- » Integrálni kell a szigetet a város életébe, legyen a sziget a társadalom számára is látogatható, multifunkciós közösségi tér – LEGYEN A SZIGET MINDENKIÉ!
- » Teremtsük meg a lehetőséget kerékpáros út átközelkedésének a zsilipen – LEGYEN A TÉR MINDENKIÉ!
- » Teremtsünk kapcsolatot a sétahajó-kikötő és a város között ezzel az új városi közzterrel – LEGYEN A PART MINDENKIÉ!
- » Mutassuk meg a társadalom számára, hogyan működik a „magyar tenger” vízszintszabályozó rendszere – LEGYEN A MŰTÁRGY MINDENKIÉ!

- » Az újonnan kialakított partoknál az emberek kerülhessenek elérhető közelségbe a Balaton víztükréhez – LEGYEN A VÍZ MINDENKIÉ!
- » Teremtsünk egy trendi, fiatalok számára vonzó új közteret – LEGYEN AZ ÉLMÉNY MINDENKIÉ!

Tehát az építészeti megközelítés mindvégig egy parkosított közterben úszó tárgycsoport víziója volt. Ezért a masterplanon a gyalogos és kerékpáros közlekedési útvonalak lettek az elsődlegesek és a gépkocsi-közlekedési útvonalak lettek a másodlagos megjelenésűek. A gyalogos útvonalak átmetszik a közúti közlekedés nyomvonalait. Az utakat mindenütt zöld felületek kísérik, a növénytakarót a hídon is átvezettük. A beton partburkolatok tábláinak véletlenszerű osztása a hely többféle irányultságát tükrözi. A szemlélődés iránya itt nem egypólusú, sokféle fókusz lehetséges.

A kezelőépületet a két zsilip közé helyeztük el, ahonnan minden irányban betekinthetőek a műtárgyak. A létesítményeket minden oldalról interaktív park veszi körül, melyet a Balaton környékének őshonos flórájával telepítettünk be, ügyelve a klímaváltozás miatt előtérbe kerülő fenntarthatóság kérdésére. Miközben a kezelőépületben folyik a vízszabályozási szakmai munka, addig az épület teteje a köztér meghosszabbításával kilátópontként működik. Ha a konzolosan előrenyújtott tető lépcsőjén fölmegyünk, elénk tárul a Balaton északi partjának páratlan szépségű panorámája.

Az épület hő- és energiaellátását napelemekkel támogatott geotermikus talajszondarendszer biztosítja, átlagos üzemelési energiamérlege zéró.

A zsilipek nagyméretű vasbeton elemeit építészetileg úgy terveztük meg, hogy a térszint alatti részek igazodnak az infrastruktúra szigorú rendszeréhez és a térszint feletti vasbeton szerkezetek formálását a környező hajókikötő történelmi vitorlás cirkálójáinak áramvonalas formái inspirálták.

A parkban a köztéri padokat a partfal építéséből megmaradt újrahasznosított acél szádfalpallókból alakítottuk ki és a kezelő-

épület elé egy Balaton-makettet terveztünk, amelyen gyermek és felnőtt egyaránt el tudja játszani a Balaton vízszintszabályozását a zsilipek másolatának kézi mozgatásával. A park északi részében a régi elbontott műtárgyak újrahasznosított rácsos acéltartóiból készült térkompozícióba helyeztük el a zsilipek múltját bemutató képregény-installációs táblákat. A park fái, a betonpartok és a műtárgyak éjszakai díszvilágítást kaptak.

Projekt megnevezése: Siófoki nagy műtárgyak rekonstrukciója és üzemviteli épület

Projekt címe: Siófok hrsz. 6764

Megvalósulás éve: 2023. november

Masterplan: Térhálózat – Korompay Attila

Generáltervező: Sbs-Komir – Benedek András

Felelős építész tervező: Térhálózat – Korompay Attila

Tervezőcsapat: Korompay Attila, Hatvani Ádám

Építész munkatárs: Ördög Evelin

Tájépítész: VK Stúdió – Varga Tibor

Szerkezettervező: Korompay Balázs, Pataki Gergely

Megrendelő: Közép-Dunántúli Vízügyi Igazgatóság

Fotó: Viktorin Krisztián – Sugar and Salt

Drónfotó: Pásztor Gábor

Látványtervek: Homologue – Ölbey Zoltán

Balatonfüred, Esterházy-kastély Nyaralástörténeti Látogatóközpont

Felelős építész tervező: Herczeg László, Vörös Tamás DLA

A balatonfüredi Esterházy-kastély az 1700-as évek végén épült és a reformkori fürdőváros egyik meghatározó eleme volt. Az épület sokáig állt magántulajdonban és az állapota hosszú időn keresztül csak romlott, végül két évtizeden keresztül volt használaton kívül.

Balatonfüred Város Önkormányzata miután az épület visszatért a tulajdonába, szeretne volna azt felújítani. A tervezési munkákat a MCXVI Építésműterem végezte. A tervezési programot a meglévő épület adottságaihoz szabták. Az egyedüli hiány egy nagyobb egybefüggő tér volt, mely az eredeti szállóépület-funkcióhoz nem tartozott. Így a tervezési feladat része volt egy bővítményként megjelenő, tágasabb tér létesítése, mely a bejárati funkciókat is ellátja.

A felújítást megelőzően készült fényképeket látva, már önmagában az is jelentős eredmény, hogy a műemlék épület a rendkívül leromlott állapota ellenére megmenekült az enyészettől, amihez Balatonfüred Város Önkormányzatának, mint építtetőnek és a tervezőknek a kitartó munkája elengedhetetlen volt.

A felújítás során létesült támfalak, lépcsők, valamint a bővítmény – érzékeny elhelyezésének köszönhetően – segítette az eredeti épület helyzetbehozását és kapcsolatteremtését a környezetével.

A műemlék ház példamutató módon újult meg. Visszafogott színhasználat, gondosan megtervezett részletek jellemzik. Az új épületrész mértéktartó és a kompozíció szempontjából arányos. Az újonnan létrejött együttes egységes és harmonikus.

A bővítménynek köszönhetően az épület hozzáadott értékkel gazdagodott. Jól sikerült a történeti és az új tömeg csatlakozása. Utóbbi kellően alázatos, ugyanakkor nagyvonalú és érzékeny formált is.

Kijelöli a megérkezés helyét. A tervezők számára minden bizonnyal fontos volt a megközelítés, az épület feltárulásának dramaturgiája és ebben az új bővítmény kulcsszerepet játszik. A régi és az új épülettömeg által határolt külső „fogadótér” jó arányú és kellemes.

A meglévő térrendszerbe az új funkcionális egységek jól illeszkednek. A boltozatos terek és a restaurált mennyezetfestmények érvényesülnek. Az anyaghasználat illeszkedik a történeti belsőhöz és a funkcióhoz.

A tervezők: Herczeg László és Vörös Tamás DLA építészek érzékeny hozzáállását és megközelítését mutatja az is, ahogy az egyes, az épületben megmaradt régi elemek megújultak. Ilyen a falépcső, melyet – ahol kellett – kiegészítettek, javítottak, de alapvetően megőrzésre került. Az, hogy a pótlások, javítások helyei látszódnak, csak még inkább felhívja az érdeklődő figyelmét az adott szerkezet korára és az érzékeny megújítás jelentőségére. A kézműves és aprólékos munka, valamint a nemes anyaghasználat kiemeli a meglévő értékeket.

A kiállítás nyaralástörténeti tematikája érdekes és Balatonfüredhez, valamint a Balatonhoz sok szálon kötődik. Az installációk és az egyes kiállított tárgyak is hordoznak magukban újdonságot, újszerű megközelítést.

A felújított és bővített épület egyszerre jeleníti meg a múlt iránti tiszteletet és a friss alkotói megközelítést.

Az év balatoni háza bírálbizottsága a Balatonfüred, Esterházy-kastély Nyaralástörténeti Látogatóközpont épületét Az év balatoni háza 2024 díjban és a Magyar Építészek Veszprém Vármegyei Kamarájának különdíjában részesítette.

*Kovács Dávid DLA
építész*

*Az év balatoni háza zsűrijében
a Magyar Építészek Veszprém Megyei Kamarájának delegáltja*

Füredliget üzletpavilon

Az épület Balatonfüreden a kemping előtti körforgalom melletti területre került. Ez a terület vadon nőtt fákkal és bokrokkal sűrűn be volt növe, átjárhatatlan zöld foltként jelent meg évekig.

Feladatunk egy vegyes rendeltetésű üzletpavilon tervezése volt.

A fák felmérése után nyilvánvalóvá vált, hogy úgy kell és lehet ide bármiféle építményt elhelyezni, hogy a területen továbbra is növényzet, a fák kell, hogy a főszerepet játsszák. Ebből a kiindulásból építészeti alapvetés lett. A fák jelentős részét megmentettük és olyan alaprajzi-térbeli koncepciót alakítottunk ki, hogy az épület inkább körbevegye a fákat, és integrálja magába a zöldet. Az amőbaformájú épület födémét lyukakkal áttörve, engedve a fák szabad növekedését, talán sikerült egy laza, önmagán átjárható téri helyzetet létrehozni, ahol a fedett nyitott terek és a fák között sétálva, leülve kellemes tartózkodás biztosítható.

Az ide kerülő funkciók, főleg a vendéglátás, egyébként is nagy vonzerő, pláne, hogy a neves Sekli pizzázó is ideköltözött korábbi helyéről.

A pavilonépületen szabad az átjárás, a körforgalom nagy formájú térségéből kellemes átvezetést biztosít az épület a sétányra.

Az épület alapozásánál nagy gondot fordítottunk a fák gyökerezetének lehetőség szerinti megővésére.

A szerkezet vasbeton, téglá, tehát hagyományosnak mondható.

A homlokzaton vakolatot és egy lamellázatot használtunk, amittől többrétegűvé vált a homlokzati megjelenés. Az élénk, zöldes színű vakolat inspirációja maga a Balaton színe. A lamellák alumíniumprofilokból készültek.

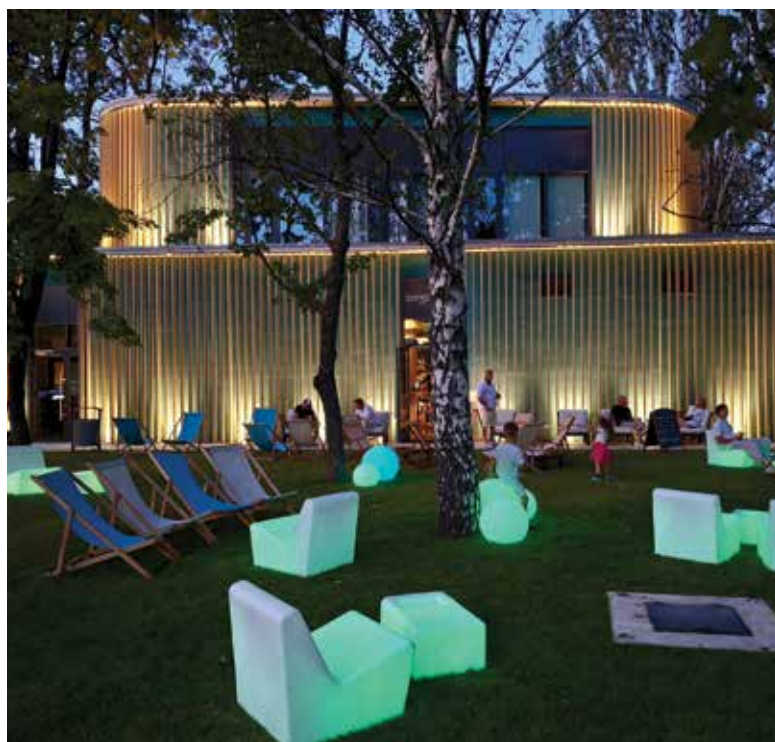
Prof. dr. Kertész András Tibor

Az épület 2024-ben valósult meg.

Generáltervező: Avant-Garde Építész Stúdió Kft.

Projekt címe: 8230 Balatonfüred, hrsz. 69/32

Fotók: Prof. Kertész András Tibor

Gondolatok a MOMÜ megvalósulása kapcsán

A 2023-ban átadott, általunk tervezett Balatonfüredi Modern Műtár (MOMÜ) kapcsán – kicsit elkalandozva – érintenénk a megvalósulás történetét, annak tanulságait és az építészlet néhány olyan aspektusát is, amelyek a múlt és a jelen összekapcsolását és szétválasztását érintik.

Az utóbbi 80 évben megszakadt az építészek és a társadalom közötti diskurzus, pedig annak meglete véleményünk szerint záloga a mindenkit szolgáló, jó építészetnek. A bizalomvesztésnek történeti okai vannak, a második világháború utáni tömeges lakásépítés és a szovjet éra torzításai miatt az építészet a kocka- és dobozgártás vádjával kellett szembesülni, részben jogosan. Megítélésünk szerint itt lenne az ideje, hogy lezárjuk ezt a korszakot és a kortárs építészet a helyére kerüljön. Merjük végre elhinni, hogy ma ugyanolyan értékes és nívós épületeket tudunk építeni.

A város mint időszövet mindent befogad, és őrzi az adott korok lenyomatát. Csak rajtunk múlik, hogy mi milyen lenyomatot hagyunk magunk után, de tudnunk kell, hogy utódaink eszerint fognak megítélni minket.

Irodánk filozófiája a régi és új kérdésében nagyon egyszerű. A történeti épületeket, azok értékeit – az energetikai meggon-dolásoktól függetlenül is – maximálisan meg kell őriznünk, hiszen azok a múltunk és a kultúránk részei, de közben a mostani be-avatkozásokat, hozzáépítéseket vagy ráépítéseket már a mai kor szerkezeteivel, anyaghasználatával és bátorságával kell megtegyük. A dolog kényes pontja, hogy a régi és új együtt milyen viszonyba kerül és az így létrehozott régi-új épületek a meglévő környezetbe befogadhatóak-e. Meggyőződésünk, ha megfelelően dolgozunk, akkor igen és éppen az építész felada-ta, hogy elérje, az így létrejövő együttesek megtalálják a he-lyüket az időszövetben és az emberek szívében. Több évtizedes munkásságunk egy részét az ezzel kapcsolatos útkereséssel

töltöttük... Ilyen volt az Akadémia Park/Officium irodaépülete vagy a Kőbányai Ügyfélközpont. A MOMÜ ezen az úton egy tovább kicsi, de fontos épületegyüttes.

Az érzelmek szorosan hozzátartoznak a tartalmakhoz és leg-alább annyira feladata az építészetnek a pozitív érzelmek ki-váltása, mint a funkció megoldása vagy a gazdaságosság biz-tosítása, ami ennél az épületegyüttesnél különösen fontos volt, hiszen az adottságok: Balatonfüred, a Blaha Lujza utca páratlan hangulata, a múzeumot befogadó két, 19. század végi villa és a kulturális funkció ezt jogosan elvárta.

Egy rendkívüli műgyűjtő házaspár és egy kultúrát értő város elképzeléseinek metszéspontjába kerülni építészként nagysze-rű dolog volt. A város részéről a hely biztosítása, a tervezés és a kivitelezés lebonyolítása, finanszírozása, valamint a későbbi üzemeltetés biztosítása nagyvonalú gesztusként értékelhető. Míg a műgyűjtő, a Szöllősi-Nagy, Nemes házaspár részéről a – komoly kincseket rejtő – gyűjteményüknek a köz számára történő láthatóvá tétele sem volt kevésbé nagyvonalú gesztus. Így nekünk az ügy támogatására nemigen maradt más válasz-tásunk, mint nagyvonalú gesztust tenni a tervezés és a műve-zetés költségeit illetően...

Az építészeti alapkérdés az volt, hogy hogyan lesz két szom-szédos századfordulós villából egyetlen intézmény úgy, hogy a villák megőrizték eredeti megjelenésüket és identitásukat? Egyszerűbben feltéve a kérdést: hogyan kerül összekötésre a két épület? Elképzeléseink szerint ez vagy teljesen eldug-va – szinte láthatatlanul – kellett volna megvalósuljon, vagy egy olyan kortás elemként, ami jól láthatóan mutatja az ösz-szekapcsolást, érzékelteti a régi és az új közötti kapcsolatot, de a különbséget is. Az, hogy az összekötés, az utcaszint alatti területen kell megtörténnie, az a terep geometriájából egyér-telműen következett.

Az előbbi megoldás kézenfekvőnek és elég szerénynek is tűnt: az utca szintjének kibővítése és alatta, az alsó szinten egy összekötő-folyosó kialakítása, megnyitással a kertre. Így a két villa megjelenése csaknem változatlan maradt volna, azonban semmi nem jelezte volna a két épület összetartozását és a létrejövő új intézményt.

A másik változat ugyanezt egy látványos, ívesen mozgó, a kerten átvezető transzparens üvegfolysóval tette. Így itt a régi és az új egyszerre van jelen. Az új szolgálja a régit, miközben a kerten átvezetve megcsilllantja a saját korának technikai lehetőségeit. Az első érdemi megrendelői megbeszélések a projekttel szemben fekvő Blaha Lujza kávézóban zajlottak. Ott mutattuk be a polgármester úrnak és a műgyűjtő házaspárnak az első javaslatokat a fenti két változatban. A tervek további sorsa gyorsan eldőlt, az elegánsabb és látványosabb, második változat került kiválasztásra. Pedig a végleges döntés előtt ott rögtön szükségesnek gondoltuk elmondani, hogy a tartószerkezetként is működő, íves vonalvezetésű, hőszigetelő üvegfalak itthon ritkán alkalmazott és költségesebb szerkezetek, viszont ennek a koncepciónak olyan alapelemei, ami nélkül az nem vállalható. Ennek alkalmazására egyébként a világban sok építészeti előkép van, pl. a New Canaan-i közösségi ház (Sanna), vagy az aarhusi Aros Múzeum felépítménye (Schmidt Hammar and Lassen, illetve Olaf Eliasson).

Az íves üvegfalnál a kivitelezésig eltelt idő miatt a megvalósítás éppen egy jelentős áremelkedés időszakába esett, így az elvártnál drágább lett a kivitelezői ajánlat, ami nem volt a városnak elfogadható. Érdekes és talán tanulságos, hogy mit is kell ilyenkor tennie az építésznek? Az íves és könnyed megoldásról lemondani nem volt szabad, de azt olcsóbbá kellett tenni. Megvizsgáltuk és megállapítottuk, hogy néhány tábla egyenes vonalúvá tétele lehetséges úgy, hogy az vizuálisan szinte észrevehetetlen és az a költségeket is megfelelően csökkenti.

A dolog működött. Tehát sohasem lemondani kell az álmokról, hanem keresni kell a megoldást, ez az építés feladata.

De végül is melyik épületbe került a bejárat és miért? Bár a fürdőigazgatói villa építészeti csábítóbb lett volna, mégis a volt borok házába került a bejárat, mert a másik épületben a bejárat közvetlenül a lépcsőpihenőre nyílt, ami alkalmatlan volt a megérkezésre. Így a koncepció részeként a bejárat épületben helyeztük el az oktatás és a továbbképzés, valamint a működéshez szükséges irodák és tárolók helyiségeit is. A vázlattervi alaprajzon a belső lépcső és a közös helyiségek is máshol voltak, mint a végleges terveken. Azok helye és kialakítása a tervezés természetéből adódóan később sokat változott és finomodott. Egy régi épület átalakításánál a legnehezebb az új elemek helyének pontos megválasztása úgy, hogy azok a lehető legkisebb beavatkozással a lehető legjobb helyre kerüljenek. A leglátványosabb beavatkozást ilyen értelemben a bejárat téréből, az egy szinttel lejjebb létesülő üvegfolysó elérését biztosító, új lépcső kialakítása volt. Erre végül a bejáratnál jobbra elhelyezkedő földemmez kibontásával kialakuló hely bizonyult a legalkalmasabbnak.

Néhány műszaki problémáról is érdemes szót ejteni. A meglévő épületek eltérő műszaki állapotúak voltak, helyenként komoly problémákkal. A pincei szigetelések jelentős részét szakszerűen újra kellett építeni, ami húzta a büdzsét, de becsületére legyen mondván a városnak, nem hagyta el. A kertben az összekötő-folyosó fölé nyúló, árnyat adóknak képzelt fát – az állapota miatt – végül ki kellett vágni, és az építés közben derült ki az is, hogy a terület alá benyúló, idegen pince is okoz némi műszaki problémát. A két különböző szinten lévő kertből is egy egységes újat kellett varázsolni.

Az üvegfolysónak a bejárat épület oldalhomlokzatán található erkély alá kellett beérkeznie, amihez a középső pillért ki kellett váltanunk (úgyis kicsit furcsa volt a három...). A nyílászárók korhú

felújítása, cseréje és a homlokzatok felújítása is fontos része volt a meglévő épületek eredeti megjelenésének megőrzésében. Az összekötőhid esetében alapvetően fontos volt, hogy a pillérek és osztóbordák nélküli üvegfalak alsó és felső befogása se látszon és az üvegfolysó a lehető legránszparensbb élmény legyen. Az ennek eléréséhez tartozó csomópontok szakszerű és pontos műszaki terveinek elkészítése elengedhetetlen volt. Az üvegfolysó részletmegoldásait, a tartószerkezetként is igénybe vett üvegek méretezését, befogását az ezen a területen itthon szinte egyedül jártas szakmérnökollégánk, Stocker György tervezte. A kivitelező V-Ber Kft. nem csak jó munkát végzett, de kellő empátiával is viseltetett a projekt iránt, így pl. az új lépcső – elsőre lehetetlennek mondott – hajlított lemezkorlátját végül megépítették, sőt azt át is alakították, javítva annak illesztési, festési és rögzítési problémáit, a mi elképzeléseinknek megfelelően.

A MOMŰ megvalósulása egy rendkívüli történet, ritka példa az együttműködés mértékére és a közös szándék nyomán megvalósult eredmény sikerére. Az építészeti minőség általában egy aktív, sokszor konfrontatív egyeztetési folyamat végeredménye, ahol a megrendelői program és szándék, valamint a pénzügyi lehetőségek a tervezői tapasztalattal és kreativitással közösen hozhat jó eredményt. Úgy érzem, hogy itt sikerült megmutatni, hogy a 21. század eszköztára hogyan tud szolgálni és összekötni két történeti épületet úgy, hogy a végeredmény szerethető is legyen.

Az épületet végül a gyűjtemény fantasztikus műtárgyai töltötték meg élettel (amit Batisz Miklós belsőépítész munkája tett teljessé) és reményeink szerint töltik meg a jövőben is. A végeredmény az irodánk lelkes fiataljainkat és persze altervezőinket is dicséri, mert ezen a kicsi, de fontos házon olyan sok türelemmel és szeretettel dolgoztak.

A múzeumokkal kapcsolatos elvárások és sztereotípiák nagyon sokat változtak az elmúlt évtizedekben. Ma már közel sem elég a műtárgyak szakszerű bemutatása, és nem a posztamensek és a világítás tervezése jelenti az építészeti munka befejezését. Egy múzeum csak akkor lehet manapság sikeres, ha az anyagát a lehető legszemélyesebben és interaktívabban mutatja be, és ha a hely egyúttal a közösségi élet aktív színterévé is tud válni. Ezt igyekeztünk eddig is és ezután is érvényesíteni a terveinkben. Az Iparművészeti Múzeum nemzetközi pályázatán 2012-ben elnyert lehetőség nyomán készített terveinkben is ezt a célt követtük, és bár a tervek évek óta készen állnak, a megvalósításra eddig nem került sor, így ezzel eddig nem volt szerencsénk, és ami nagyobb baj, Lechner Ödönnek és a ma élő publikumnak sem. A 2025-ben az új Természettudományi Múzeum tervezésére kiírt, a BIG-gel közösen megnyert nemzetközi pályázat alapján a tervezést pedig talán szeptemberben kezdjük, ahol szintén ez lesz az egyik cél.

A Modern Műtár mint múzeum 2023-as megvalósulása óta számos díjat nyert el, így *Az év balatoni háza 2023* középület kategóriájának 1. díját, a 2024-es *Az év háza* pályázaton a Magyar Építőművész Szövetség különdíját, a BIGSEE Architecture Award kulturális épületek kategóriájának kiemelt díját és a 2024-es *OSSKÁR-díj* elismerését. A sok díj persze fontos és nagyon örülünk neki, de ennél sokkal fontosabb, hogy a megnyitás óta eltelt több mint két év óta az új intézmény rendben működik és azt a közönség is pozitívan fogadta. Talán ismét sikerült a régi és új együttélésének és egy új múzeum szerethetőségnek lehetőségét biztosítanunk.

Vikár András DLA
Ybl- és Pro Architectura-díjas építész
Vikár és Lukács Építéstudió Kft.

Sziget a parton – a siófoki Reed Hotel & Bistro

A volt Palace diszko súlyos és kétes öröksége nehezedett az egykoron Weiss Manfréd által gyára dolgozóinak épített üdülő telkére. Az Ezüstpart feltöltésével a tóparttól száműzött telek megmaradt központi elhelyezkedése és ezzel kontrasztban levő szigorú építési paraméterek olyan kihívásokat jelentettek a tervezők számára a kis ötszallagos hotel tervezésekor, amelyek megoldásával végül sikerült a telek által tartogatott csapdákat kikerülniük. Az egykori Balatoni fejlesztési terv keretében felhúzott patinás Arany- és Ezüstpart sötét építészeti öröksége mára tetszalott állapotba került, az identitását kereső Siófok jövőképét talán épp itt, a tópart szempontjából másodvonalba került részekben kell keresni.

A balatoni üdülés ékköve

A balatoni strandkultúra egy évszázad alatt végbemenő változásai nagyban meghatározták Siófok alakulását keresztül a tervezési telket és környezetét. A második világháborút követő pártállami időkben a város az egyéni és külföldi látogatók helyett a szakszervezeti, vállalati üdültetés keretében várta a nyaralni vágyókat. 1948-ra Siófok a vállalati üdültetés egyik balatoni központja lett, ahova az országos nagyüzemi vagy bányavállalati dolgozók járhattak pihenni. 1956 forradalma és az utána következő változások fontos mérföldkövet jelentettek a szocialista rendszer lakosságot érintő politikájában, a konszolidációs törekvések részeként pedig egyfajta depolitizálódás keretében fontossá vált a lakosság kikapcsolódását és ezen belül a nyaralást támogató intézkedések. A jelszó a „mindenki számára elérhető nyaralás” lett, a SZOT-üdülések keretében egy akkori egynapos szállodai tartózkodás árértékét két hétig lehetett az egész családot nyaraltatni a Balatonnál. A valóságban azonban persze sokkal kevesebbeknek adatott meg a nyaralás ezen módja, a nyári főszezonra jutó SZOT-helyek száma jóval elmaradt a dolgozók számától, ami sok más akkor igénybe vehető luxuscikkhez hasonlóan többéves várólistákat eredményezett.

A már korábban is létező Balaton Intéző Bizottság (BIB) újjászervezésével 1957-ben új irányt vett a balatoni fejlesztések menete. Megalkották a Balaton-környék regionális tervét, létrehozták a Balaton-főépítész tisztséget, aki az északi és a déli partokhoz rendelve két segítőjét kapott maga mellé. Az új törekvések – a korábbinál még egységesebb építészeti kép kialakításán túl – a stílust érintő kérdésekben is ellene mentek a korábbi terveknek, az azelőtti megkövetelt szocialista realista építészeti helyett ezúttal – a fiatalokon keresztül – a modern kapott nagyobb szerepet. Többek között a pragmatikus főépítész Farkas Tibor és déli parti főmérnöke, a külföldi tapasztalattal rendelkező Polónyi Károly közös törekvései eredményeként sikerült az állami törekvésekkel szemben egy olyan fejlesztési stratégiát megvalósítani, amely Polónyi szavaival „a régiót mint élő organizmust” kezelte, amely tájhoz illő, egységes arculatú épületeket eredményezhetett. Ez az irány belesimult a háború utáni kiüresedett modernizmus kritikájában élő nemzetközi építészcsoporthoz törekvéseibe, így a késő modern városépítészeti átalakításokat a helyi viszonyokra alapozó, az épületek szintjén pedig a modernt a helyi ízekkel keverő építészeti felvillantó balatoni fejlesztési tervet nemzetközi díjjal jutalmazták.

A fontolva haladó, minőségi építészeti eredményező regionális fejlesztések egészen a hatvanas évek végéig tudták tartani a tempót a balatoni üdülésre vágyók számával. Ekkor aztán ahhoz hasonlóan, ahogyan a lakásépítési kényszerre a rekordidő alatt felépülő lakótelepek felhúzásával válaszolt a Kádár-rendszer, a balatoni üdültetés terén is bedobta a lovak közé a gyeplőt az állam. 1968-ban megszüntették a főépítész tisztséget, akinek – főmérnökei révén – feladatai közt szerepelt a rohamos tempóban felépült házak építészeti minőségének ellenőrzése, és ezután már csak településrendezési elvek mentén tudták követni a gombamód szaporodó tóparti építkezéseket.

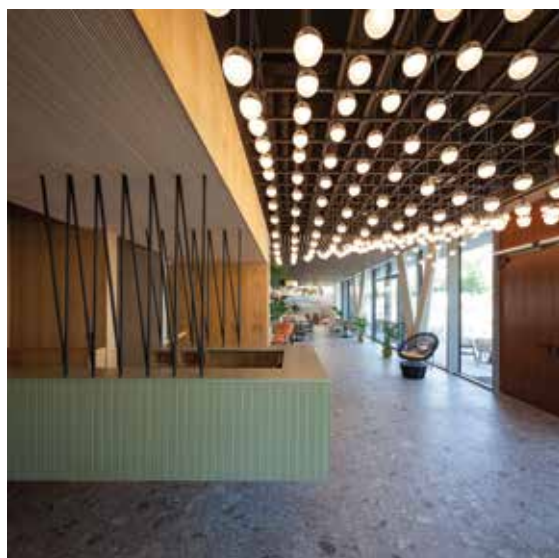

Tóból szálloda

A fejlesztések zászlóshajójaként Siófokon zajlott Balaton-környék regionális terv déli parti beavatkozásainak nagy része, Siófokot eszerint nagy tömegek befogadására kellett alkalmazni. 1947-ben a Sió-csatorna balatoni torkolatánál kialakított új zsilippel elkezdődött a parti rész átrendezése. A zsilip nyugati oldalán Balatonújhely és Széplak Siófokhoz csatolásával létrejött az 1,7 kilométer hosszú Ezüstpart, a nyugati oldalon hasonló módon 4 kilométer hosszan az Aranypart húzódtott. Mindkét partszakaszt hidromechanizációs feltöltés keretében utólag toldották hozzá a szárazföldhöz. A korabeli légi fotókon jól látható, hogy a part feltöltése és közben a tóparti szállók építése párhuzamosan haladt egymás mellett.

A zsilip túloldalán az Ezüstpart rendezésével a LAKÓTERVET és Márton Istvánt bízta meg a BIB 1958-ban. Márton az aranyparti beépítési mintát követve egy-egy nyolc-tíz emeletes magasházat és hozzájuk tartozóan több, három-négy emeletes alacsony apartmanházat, földszintes éttermet tervezett, egy-egy kialakításban. A városképi morfológia így a következőképpen alakult: a tóparti, egymástól nagyobb távolságokkal a

tópartra merőlegesen elhelyezett szállodák sávja után helyezkedett el a következő, a vasúti tartó rész a különböző századfordulós villákkal, magánházakkal, esetleg kisebb üzemi és vállalati üdülőkkel, a vasút után közvetlenül a középső részen volt található a városi mag a közigazgatási és szolgáltatófunkciókkal, a többi a vasút túloldalán levő területet pedig a hosszan elnyúló családi házas beépítés uralta.

A telek öröksége

A Weiss Manfréd által gyára dolgozó számára közvetlenül a Balaton-partra építtetett nagyvonalú kora modern épülethez az út közvetlenül vezetett le a széplaki sorompótól. Az épület előtt a tó irányába két oldalról nyárfasor vezette a tekintetet, a telek sarkában levő kör alaprajzú középső csarnokból a tó felé ölelő L-alakban indult el két irányba a szálló-, illetve kiszolgáló-szárnyak. Ekkoriban egészen másként festett a Balaton partja: a sűrű, nyárfa és egyéb vízparti fajok által alkotta ligetsávot mocsaras, nádas rész váltotta fel a sima víztükrig, mely szakaszt a szárazföldről induló, keskeny mólók hidalták át a tóban úszó kis stégekig. Ezen stégek „zászlói” sorakoznak a parton a korabeli légi fotókon egy egészen másfajta természethez való viszonyról mesélve. Az ötvenes években aztán az Ezüstpart feltöltésével körülbelül kétutcányi mélységben, négy kilométer hosszan veszik el az itt sorakozó magánházak, villák közvetlen vízparti kapcsolatát, hogy egy modern tóparti szállodasor mentén húzódó széles korzó hátteréül tegyék őket.

A telken található üdülőépületet a rendszerváltásig és ezzel a Szakszervezetek Országos Tanácsának megszűnéséig szakszervezeti üdülőként használták. 1990 után, központi pozícióját kihasználva, szórakozóhellyé alakítják az egykori üdülőt, méghozzá nem is akármilyen szórakozóhellyé. A Palace Dance Club 1990-től 2018-ig Siófok, a déli part, de talán az egész Balaton meghatározó helyévé vált, kétes és világraszóló hírnevet szerezve ezzel a Weiss Manfréd-épületnek.

Megbízás

Az A Fiúk Építész Stúdiót először 2017-ben keresték meg azzal a feladattal, hogy tervezzék négycsillagos szállodát az egykori diszkó helyére. A programban a szállodafunkció mellett egy, a sétány felé működő étterem is helyet kapott, ami hozzájárulhat az együttes rentábilissá tételében. A telek súlyos öröksége, amely áldás és átok is egyben, sok olyan csapdát tartogatott magában, amelyeket a tervezés előrehaladtával ki kellett kerülnie az építésznek. Az egyik ilyen a tóparti kilátás, amitől a korábban említett városépítészeti okokból pont olyan messzire került a ház, hogy a tó irányába történő bármilyen nyújtózkodás hiábavaló legyen. Vagy ott van az Ezüstpart gravitációja, ahol a reklámtáblák formái tobzódás gyártószalagján kihagyhatatlan ziccernek tűnhet, hogy az építész megmutassa, „mit tud”. Esetleg a telek története, benne Magyarország legnagyobb szórakozóhelyével, amivel kapcsolatban generációk nőttek fel úgy, hogy életében legalább egyszer el szeretne oda jutni, hogy kipróbálja, milyen is lehet „a Palace-ban bulizni”.

Az eseménydús előtörténethez képest a megbízói ambíciók ellenpontozásaként a tervezők azonban egy nagyon kötött szabályozási környezettel találták szemben magukat. A tervezés előkészületeinél kellett szembesülniük azzal, mi is tulajdonképpen a megoldandó feladat: az ezüstparti sétány vasút felőli oldalán érvényben levő szabályozásnak köszönhetően hatméteres épületmagassággal, negyvenszázalékos beépítettséggel tulajdonképpen egy családi házas övezetben kellett egy

középületet elhelyezniük. Ez a megkötés egy olyan pályára állította az építészeket, ahol mind alaprajzi, mind függőleges vetületében körültekintő módon, a rendelkezésre álló térrel takarékosan bántva kellett belakniuk a telket. Ezzel összefüggésben a másik nehézség a mind a négy oldaláról utcával határolt telek esetében (amit anno a Palace arénája 2,5 méter magas tömör falakkal orvosolt), hogy így voltaképpen nem alakulhat ki klasszikus értelemben vett „háta” a háznak, ahol a feltöltés zajlik, mivel a beépítés mind a négy arca közel egyenlő fontossággal bír. A takarékos helykihasználás belülről kifelé irányuló feladata a másik oldalon egy olyan kihívással ért tehát össze, amelynek keretében kívülről a telek belseje felé történő belátások módjait, illetve mértékét kellett meghatározni.

Viszonyteremtés külső és belső között

A telek alakja a tópartra merőlegesen hosszanti, így a szállodai szobákat magába foglaló legnagyobb tömeg is ezt az irány vette fel a telek keleti oldalához simulva. A külön tömegekből álló késő modern balatoni vendéglátó épületekhez hasonlóan a fő tömegre merőlegesen, azzal áthatásban helyezték el a tervezők az alacsonyabb földszintes étteremrészt az ezüstpárti sétányra fűzve, amely így a szobákat magába foglaló tömegből alul a megérkezés helyét, az előcsarnokrészt harapja ki magának. Ennek a térnek a végében egy kis mobilfallal leválasztható konferenciaterem található, amely így együtt az ugyancsak leválasztható étteremmel, recepcióval és lobbyrésszel egy rugalmasan alakítható, ugyanakkor a hétköznapiakban nyitott állapotában átlátható, egységes, nagyvonalú térsort kapunk. Cinkos kikacsintás emellett az '50-es évek balatoni építészetére az alacsonyabb fogadótömeg vasbeton visszahúzott V-oszlopai, amely a tér teljes hosszában való megnyitását garantálja. A nagyobb tömeg alsószintű garázsát és középszintű szobáit ebből az utcaszíni előtérből félszinteltolással közelíthetjük meg, így az előcsarnok összefüggő, reprezentatív terének magasabb, másfeles szintmagassága miatt a legfelső szintek padlószintje már egy szintre kerül. A későbbiek során egy wellnessegységgel egészült ki az együttes, amit a tervezők egy harmadik, a nagy tömeg másik végéhez csatlakozó kisebb kubusba helyeztek el.

A három részből álló kompozíció így egy, az eredeti házhoz hasonló, de ahhoz képest fordított irányban L-alakú, ölelő gesztust vesz fel, immár nem a tó fele kitarulkozva, hanem a sétány felől védve, szűrve az együttes belseje felé a belátást. Az átlátások tudatos komponálása fontos eleme volt a minden oldaláról köztérre néző utcakép kialakításának, ahol egy olyan egyensúlyt találtak el a tervezők, amelyben miközben a kellő pontokon izgalmas belátásokat enged a ház a belső részekre, meg tudott maradni a rekreációs funkciókat tartalmazó kert intimitása. A szűrés mértékét nemegyszer – a már említett magassági korlátozásból fakadóan csak kis mértékben megengedett, ám talán pont ezért hatásos – függőleges mozgásokkal érték el az építészek. Amíg a sétány felől az étterem nagyméretű megnyitását keresztül távolabbról ugyan, de van sejtésünk az udvarban történő dolgokról, a wellness-szekcióból megközelíthető napozóterasz pont a kellő távolsággal, 1,5 méter magasan van elemelve az utcán sétálók szintjétől. A tóparti rész túloldalára fordulva a garázsba vezető lejáró által kialakított térrész biztosítja az előbb említett terasz kellő mértékű védelmét, a beépítés keleti oldalán pedig, ahol a fő tömeg szobáihoz tartozó loggiasorok a meghatározók, az alagsori garázs természetes szellőztetését és benapozását szalagablakokon

keresztül biztosító kiemelés teremti meg a legalsó szintű erkélyek privát jellegét. A wellnessfunkció utólagos beemelése a programba nemcsak azért tett jót a háznak, mert a szálló- és az éttermi funkció kiegészítésével még inkább segíthet a beruházás hosszú távú megtérülésén, hanem mert igazán csak az ő kívülről zárt, befelé teljesen nyitott kockájával tudott körbeérni az a kettős szerep, melynek keretében a ház belülről ölel, kívülről szűr.

Példamutatás

A korábban említett szigorú szabályozási környezet magasra tette a lécet a tervezők előtt, de a paraméterekkel való megküzdés – a műfajtól nem éppen megszokott módon – egy jó arányú, emberi léptékű, jól használható és mindemellett környezetére érzékenyen reagáló, azzal játékos kölcsönhatásba lépő épületet eredményezett. Ez a józan önmérséklet különösen megsüvegelendő, ha a fent említett, nyomasztó ezüstpárti örökségre gondolunk. Talán csak egy helyen sikerült félrepillantaniuk a tervezőknek a kontextus csábításában. A jelenlegi erős kontrasztokra épülő anyaghasználat kicsit elüt a tömegkompozícióban tapasztalt apró, figyelmes mozdulatoktól, mintha a valamivel kevesebb és

egymáshoz közelebb álló anyagot használó kezdeti vázlatok erőteljesebb képet mutattak volna ilyen tekintetben.

Szeretnénk azt gondolni, hogy az emberléptékűség és jó értelemben vett egyszerűség képes lehet példát mutatni és hatást gyakorolni az újkori történelme során túlzásoktól és mértéktelenségtől hangos síófoki nyaralókultúrára. Ez a fajta, a Reed által is képviselt viselkedés ahhoz a korábbi elképzeléshez való visszakanyarodást jelentheti, melyet még Polónyi Károly, a Balaton Intéző Bizottság déli parti főmérnöke hirdetett a Balaton-környék regionális terv kapcsán. Az „élő organizmus”

koncepció az apróbb elmozdulások, a fontolva haladás stratégiáját tűzte ki célul a gyors, nagy csapásokban történő, végül gyorsan kifulladás, elértéktelenedő változásokkal szemben. A Balaton Intéző Bizottság leépítése utáni idők változásai szolgáltatathatják a példát arra, miért lehet mégis érdemes odafigyelni az ilyen kis mozdulatokkal operáló viselkedésre.

Írta: Gulyás Levente

Tervezők: Varga N. Dániel és Kabdebó Zoltán | A Fiúk Építész Stúdió, fotók: Holló Hunor

www.kabingyar.hu

Bello-Expert Kft. • iroda@kabingyar.hu • (30) 377 3990

BRUSTOR PRÉMIUM PERGOLA

A balatonfüredi **PETIT BOIS SKYBAR** teraszán a Brustor a kifinomult dizájnt és funkcionalitást egyesítette, megoldást nyújtva minden felmerülő igényre. Az 5 csillagos szállodához telepített Brustor B150 XL pergola kecses, 12x12 cm-es oszlopszerkezete és egyedi színválasztása tökéletesen illeszkedik a nyílászárók speciális árnyalatához. A Brustor rendszerek prémium minőségét az alumínium szerkezet valamint a precíz testreszabhatóság garantálja. Szín, méret, vezérlés – minden részlet igazítható a tervezői koncepcióhoz.

generáltervező: GYÖNGYÖSSY GYÖRGY, ARX ÉPÍTÉSZIRODA

építészeti fotó: HLINKA ZSOLT

BRUSTOR.HU
info@brustormagyarorszag.hu

Ismerje meg árnyékolástechnikai
megoldásainkat a megújult
honlapunkon!

BRUSTOR®
OUTDOOR SUN SYSTEMS
MAGYARORSZÁG

Az év balatoni háza 2024 pályázat

Az év balatoni háza 2024 pályázat eredményhirdetésére 2025. április 30-án került sor Keszthelyen.

A pályázatra olyan épületekkel lehetett jelentkezni, amelyek a kiemelt üdülőkörzetben helyezkednek el, és 2014. december 1. után kerültek használatba. A nevezési határidő 2025. február 15. volt. A pályázat nem tartalmazott előre meghatározott kategóriákat, a zsűri a beérkezett tervek alapján döntött arról, mely alkotásokat díjazza.

A pályázat célja az volt, hogy felhívja a figyelmet a Balaton térségében megvalósult, példamutató minőségű épületekre, és ezáltal közelebb hozza a kortárs építészetet a nagyközönséghez.

A zsűriben helyet kaptak a Magyar Építész Kamara, a Magyar Építőművészek Szövetsége, a három érintett vármegye építész kamarái, valamint a NABE és a Balatoni Szövetség képviselői. A testület munkáját Lánszki Regő, az Építési és Közlekedési Minisztérium építészeti államtitkára vezette.

Az év balatoni háza 2024 pályázat fődíjasa, a Magyar Építész Kamara és a Magyar Építőművészek Szövetsége különdíjasa:

Keszthely, „Kiskastély” Római Katolikus Óvoda

Építész: ADV Műterem Kft.

Építész: Kisberzsényi Nagy György

A legjobbnak ítélt, díjazott pályamű idén épített örökségünk egy több évtizede elhagyott, elhanyagolt épületének rehabilitációjával és bővítésével kialakított keszthelyi Kiskastély Római Katolikus Óvoda, amely a Veszprémi Érsekség fenntartásában levő Ranolder János Római Katolikus Általános Iskola intézményének részeként kezdte el működését. Megvalósulásával példamutató szellemi és anyagi értelemben vett értékméntés valósult meg.

Az év balatoni háza 2024 pályázat díjazottja, a Magyar Építész Veszprém Vármegyei Kamarájának különdíjasa:

Balatonfüred, Esterházy-kastély Nyaralástörténeti Látogatóközpont

Felelős építész tervező: Herczeg László, Vörös Tamás DLA

A műemlék ház példamutató módon újult meg. Visszafogott színhasználat, gondosan megtervezett részletek jellemzik. Az új épületrész mértéktartó és a kompozíció szempontjából arányos. Az újonnan létrejött egységes és harmonikus.

Az év balatoni háza 2024 pályázat díjazottja:

Révfülöp, családi ház

Felelős építész tervező: Soltész Noémi és Pajer Nóra Nanavízio

Az épület mértéktartása, az ősi formán létrehozott kortárs nyelve, a tájhoz való érzékeny kapcsolódása a mai lakóház-építészeti követendő példájává teszik. A szikrázóan hófehér tető fölött pedig talán még a balatoni ég is kékebben ragyog.

Az év balatoni háza 2024 pályázat díjazottja:

Zánka, lakóépület

Felelős építész tervező: Fortvingler Éva DLA és Bulcsu Tamás – munkacsoport.net – építész hálózat

Belsőépítész, kiviteli terv: Koczoh Judit – Koczoh Judit design-stúdió

Tájépítész, koncepcióterv: Balogh Andrea – 4D Tájépítész Iroda Kft.

Az egész folyamat során kulcsfontosságú szempont volt, hogy a lehető legkevesebb beavatkozással, hagyományos technológiákat és újrahasznosított anyagokat alkalmazva valósuljon meg a felújítás. A költséghatékonyság mellett a természetesség és egy időtlen karakter megteremtése volt a fő irányvonal, mely példaértékű módon teljesült.

A Somogyi Építésszek Kamarájának különdíjasa:

Somogytúr, somogyi major

Felelős építész tervező: V. Marton Rozália és Villányi Norbert

Az épület tömegei, arányai, homlokzatképzése is tiszteli a hely múltját: szelíden bomlik hagyományos arányú két épülettömegre, hogy azokat a rendeltetés igényének megfelelően kortárs, lapostetős, ún. „toldott” és „lopott” tornác segítségével kapcsolja össze.

A bírálóbizottság elnökének különdíjasa:

Balatonfüred, Hotel Petit Bois Füred

Építész, belsőépítész: Gyöngyössi György, Horváth István, Csere Bernadett – ARX Építésziroda Kft.

Belsőépítész: Radnóczy Eszter – este'r partners

A létrejött major kézzelfoghatóan megvalósít egy példamutatóan fegyelmezett, ugyanakkor barátságos világot, mely bizonyítja, hogy igenis létezhet harmónia a természet és az épített környezet között. Ennek köszönhetően a létrejött épületegyüttes egészséges arányosságot mutat.

A Zala Vármegyei Építész Kamara különdíjasa:

Vonyarcvashegy, Szűcs-ház

Felelős építész tervező: Zsuppányi Gyula – ALFATERV-2000 KFT.

Az év balatoni háza pályázaton az idén egy olyan felújított épület kapott elnöki különdíjat, mely példaértékű hasznosításán túl a minőségi építészeti képviselője is.

A Balatoni Szövetség különdíjasa:

Köveskál, Hatablak

Felelős tervező: Balogh Csaba

Építész: Deigner Ágnes és Sónicz Péter

Építész munkatárs: Sirokai Levente és Vértessy Ági

Az épület a hagyományos archaikus formát követi, a terep lejtésére merőleges gerincű magastető kialakításával, ahogy azt a hagyomány és az építészeti útmutató azt megköveteli.

Komplex támogatás tervezőknek

Előfordult már Önnek, hogy hosszas keresgélés után sem találta meg a gyártó honlapján a szükséges tervezési segédleteket? Szembesült már azzal, hogy tervezni szeretett volna egy szerkezetet és ehhez nem állt rendelkezésre elegendő műszaki információ?

Az Austrotherm ArchiCAD-be integrált rétegrendszerkesztő modul nem csupán egy hőszigetelőanyag adatbázis, hanem jóval több annál. Vezető hőszigetelőanyag-gyártóként abban a szerencsés helyzetben vagyunk, hogy egy épület valamenyinyi szerkezetére kínálunk hőszigetelő anyagokat. Ez tette lehetővé azt, hogy az építészek számára komplex segítséget tudunk nyújtani a szerkezetek megtervezésében és a megfelelő hőszigetelőanyagok kiválasztásában. Ehhez mérten nem csak egyszerűen beintegráltuk termékeinket az ArchiCAD-be, hanem a való életben ténylegesen használt réteges szerkezeteket állítottunk össze a felhasználók számára.

ArchiCAD Add-on: Austrotherm rétegrendszerkesztő modul

A megtervezni kívánt épületszerkezet kiválasztását követően megjelennek az adott épületszerkezethez definiált rétegrend sablonok. Láthatóvá válik a szerkezet rétegfelépítése, aktiválódhatnak az információs funkciók, elérhetővé válnak a kijelölt szerkezetre vonatkozó alkalmazási információk, valamint a kapcsolódó részletrajzok is egyetlen kattintással elérhetők.

Alapértelmezettként olyan vastagságot kínál a szoftver, amivel szerkezetünk teljesíti az ÉKM rendelet határoló szerkezetekre vonatkozó követelményértékét. Tervezési munkánkat segíti, hogy a rétegrend alakítása közben a hőátbocsátási tényező folyamatosan aktualizálódik és a legördülő listából csak a járatos hőszigetelőanyag-vastagságok választhatók ki.

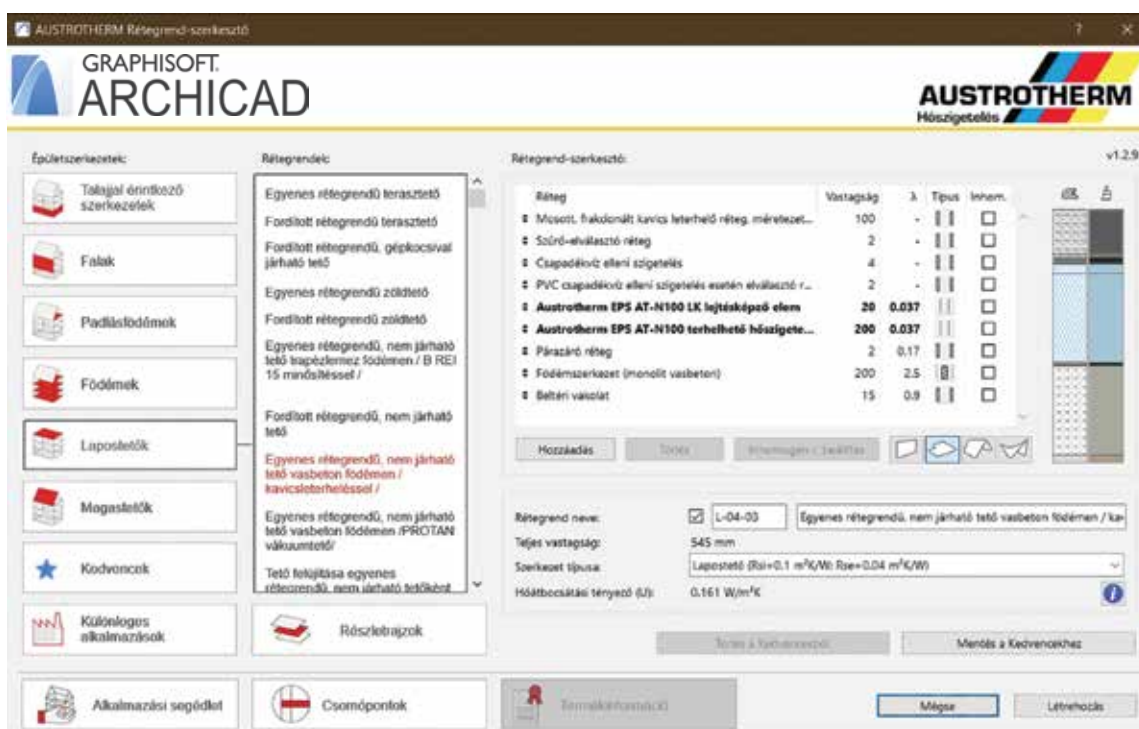
Az építész saját, egyedi sablonokat is definiálhat, amelyeket elmentve a későbbi munkája során fel tud használni.

A fejlesztés része volt továbbá egy általános építőanyag adatbázis is, amiben csoportosítva találjuk meg az Austrotherm hőszigetelő- illetve a további építőanyagokat. Az itt található anyagok egy kattintással beilleszthetők a rétegrendünkbe vagy az általánosan megnevezett rétegrendi elemeket ki is cserélhetjük konkrét típusokra, azaz nevesíthetjük őket.

A kezelőpanel kiegészült egy „különleges alkalmazások” gombbal, ahol összegyűjtöttünk a polisztirolhabok néhány rendkívül fontos, ámbár sokak által kevésbé ismert alkalmazási területeit is, amelyek jól mutatják az EPS és XPS habok sokoldalú felhasználhatóságát, ilyen például a mélyépítésben alkalmazott Austrotherm GeoBLOCK - egy speciális blokkhabosított polisztirolhab termék -, amely kiválóan alkalmazható szerkezetekre jutó terhelések, illetve töltések konszolidációjának csökkentésére.

Az Austrotherm rétegrendszerkesztő modul főbb jellemzői:

- » előre definiált rétegrend sablonok
- » hőszigetelőanyag típus és járatos vastagság kiválasztása legördülő listából
 - elkerülhető a téves anyagválasztás
- » javasolt vastagság ÉKM rendelet szerint
- » hőátbocsátási tényező számítása
- » új rétegrendi elem hozzáadása beépített építőanyag adatbázisból
- » kedvencek tárolása
- » inhomogén rétegrend megadása
- » legfrissebb információk közvetlenül a honlapról

Társ a régi épületek megmentésében

Épületrehabilitáció a Mapei megoldásaival és szakmai támogatásával

A meglévő épületek karbantartása és szerkezeti megerősítése az egyik legfontosabb kihívás az építőiparban. A hazai ingatlanállomány jelentős része elavult: a KSH adatai szerint a 4,3 millió lakóegységből körülbelül egymillió 1945 előtti építésű, és több mint 700 ezer készült iparosított technológiával 1990 előtt. Emellett közel egymillió épület szenved vizesedési problémáktól.

A Mapei innovatív rendszerei hozzájárulnak ahhoz, hogy a felújított épületek hosszú távon ellenálljanak az időjárásnak. A felújítási lehetőségek részét képezik vízszigetelések, homlokzati felújítási rendszerek, betonjavító és szerkezetmegerősítő megoldások. A vállalat tapasztalata nemcsak lakóépületekre, hanem műemlékekre is kiterjed: az olasz anyacég szakértelme révén világszinten is elismert megoldásokat kínál történelmi épületek megerősítésére és megővésére.

Santa Maria della Bruna-katedrális, Matera

Hild-villa, Budapest

Szakértői támogatás a teljes folyamat során

A Mapei nem csupán termékeket biztosít, hanem átfogó szakértői támogatást is biztosít a tervezés kezdetétől a kivitelezés végéig.

Mérnöki szaktanácsadás: A cég mérnök szaktanácsadói aktívan közreműködnek már a tervezési szakaszban, akár csomóponti kérdések tisztázásában is. Szükség esetén faldiagnosztikai vizsgálatokkal is segítik a pontos tervezést. Országszerte öt tanácsadó kolléga áll rendelkezésre.

Statikai tervezés szoftverrel: A szerkezeti megerősítésekhez elérhető az online Structural Design nevű méretező szoftver,

amellyel vasbeton, téglaszerkezetek, faelemek és nem teherhordó szerkezetek is tervezhetők. A Mapei saját statikusa is szívesen együtt dolgozik a tervezőkkel.

Szakértékesítő és kivitelezési tanácsadás: A megyei értékesítők mellett egy külön épületrehabilitációs szakértő és egy vonaltámogató is segíti a kivitelezéseket a gyakorlati kérdések megoldásában.

Nemzetközi tapasztalat: Az olasz központ és 36 ország szakértelme révén folyamatosan fejlesztett rendszerek állnak rendelkezésre, amelyek figyelembe veszik a hagyományos építőanyagokat is, például a meszes habarcsokat. A termékek földrengésálló szerkezeti megerősítéseket is lehetővé tesznek, cementmentes alternatívákkal.

Fókuszban a fenntarthatóság

A Mapei épületrehabilitációs megoldásai nemcsak tartósságot, hanem fenntarthatóságot is biztosítanak. A Zero termékcsalád tagjai nettó nulla CO₂-kibocsátással készülnek: a gyártási folyamat során keletkező szén-dioxidot minimálisra csökkentik, a fennmaradó részt pedig hitelesített karbonsemlegesítési programokkal egyenlítik ki. Így a felújítás nemcsak hatékony, hanem környezettudatos is lehet.

Ha szívesen tájékozódik a szakmai újdonságokról, iratkozzon fel a Mapei mérnököknek, tervezőknek szóló hírlevelére, ehhez olvassa be telefonja kamerájával a QR-kódot!

Majki remeteség

Az URSA-padlások az iparág élmezőnyében

Fenntarthatósági teljesítménye – különösen az újrahasznosítás, hulladékcsoökkentés és körforgásos gazdaság terén elért eredményei – az építőipar egyik legkörnyezetbarátabb szereplőjévé avasztják az URSA szigetelőanyag-gyártó vállalatot.

A hőszigetelés ma már nem csupán energiahatékonysági kérdés: esztétikai, gazdasági és fenntarthatósági szempontból is kulcsfontosságú tényezővé vált a korszerű építészetben. Az építésznek így már nemcsak a forma és a funkció, hanem a megfelelő anyaghasználat is meghatározó feladatuk. Az **URSA-üveggypot-szigetelőanyagok** ebben a komplex rendszerben intelligens megoldást kínálnak, mi több, **építészeti szempontból kiemelkednek** a versenytársak közül a Magyarországon napjainkban oly népszerű **padlásfödém-szigetelési programban**.

Szerkezeti és tervezési előnyök

Azon felül, hogy eldöntjük, járható vagy nem járható padlásfödémre van szükség az adott épülethez, nem árt, ha lehet válogatni az építőanyagokból. Az URSA **termékválasztéka széles**: különböző hővezetési tényezőjű anyagok találhatók meg a kínálatban, melyeket különféle, modern technológiával gyártanak, és ami még izgalmasabb, többféle kasírozási lehetőség is adott! A csupasz URSA DF 39 (0,039 W/mK) szálanyag már ligninkötőanyag technológiával is készül, és a célnak megfelelő, a hőszigetelő anyag tetején elhelyezett **porvédő és páraáteresztő rétegként funkcionáló kasírányagokkal** is kérhető.

Az URSA DF 37 OPTIMUM és az URSA TERRA 74 Ph igazi piackedvencek **0,037 W/mK** hővezetési tényezőjükkel, az URSA TECTONIC-terméksalád pedig **új generációs szálszerkezetével** olyan (nagyobb) nyomószilárdságot és dinamikai merevséget produkál, amit korábban csak más alapanyagból készülő ásványgypotok tudtak.

A talán még nem mindenki számára ismert speciális **URSA XPS-bakos rétegrendes szigetelőrendszer** (szarufákra rögzített URSA XPS-bak + URSA-üveggypot + URSA SECO tetőfóliák kombinációja – lásd *Építész Közlöny 2024/6. száma*) egyedi és gazdaságos megoldás járható padlásfödémekhez, mert nemcsak szilárd födémfelület építhető vele, hanem minimalizálja a vonalmenti hőhidakat, miközben kiváltja a drága faszerkezeteket.

A nehezen hozzáférhető padlásfödémek esetében, ahol a gépezet vagy a szerkezeti adottságok miatt más megoldás nem alkalmazható, az **URSA Refloc** vagy az **URSA Pure Floc befújható szigetelés** azért különösen vonzó a pályázati programban részt vevő tulajdonosoknak és kivitelezőknek, mert komplex a szolgáltatás. Mivel az URSA-szigetelés géppel és anyaggal együtt érkezik, nincs külön szállítási, vágási költség, és **nincs hulladék!**

Az URSA vállalat folyamatos fejlesztései révén termékei **precízen illeszthetők bármilyen tervezett szigetelési rétegrendhez**, lefedve minden U-érték-elvárás, ráadásul **statikailag „kíméletesek”**, hiszen az üveggypot-szálanyag könnyű önsúlya* miatt régi épületek padlásfödémjei sem terhelődnek túl egy felújítás során, arról nem is beszélve, hogy a kis súly megkönnyíti a szállítást és a beépítést, csökkentve az élőmunka igényét.

** A termékek 30-40%-kal kisebb tömegűek az egyéb alapanyagokból készült ásványgypotok viszonylatában.*

A fenntarthatósági rangsor élén

Az URSA célja a CO₂-kibocsátást és a dekarbonizációs célokat illetően az, hogy **2030-ra 35%-kal csökkentse** az üvegházhatású gázok kibocsátását a 2018-as szinthez képest. Fontos tudni, hogy ennek érdekében az **SBTi (Science Based Targets initiative)** keretében is elkötelezett, melyet az egész Etex-vállalatcsoport szívügyének tekint. A program keretében a vállalat tudományosan megalapozott módon csökkenti az üvegházhatású gázok kibocsátását, és átláthatóan kommunikálja fenntarthatósági céljait.

A **gyártási hulladék** teljes mennyiségének újrahasznosításával, és azzal, hogy a szigetelőanyag-termékek életciklusuk végén 100%-ban újrahasznosíthatók, az URSA vállalat felelős szerepet vállal a **körforgásos gazdaság** előremozdításában. A termékek csomagolásában 50% **újrahasznosított** műanyagot használ, és a logisztikai lábnyom csökkentésére a pelyhesített termékeknel 10-szeres, a tekercses és táblás szigetelőanyagoknál az adott termék sűrűségétől és rugalmasságától függően akár hétszeres **összenyomhatóságot** is alkalmaz az erre alkalmas üveggypottermékek csomagolása során. Emellett több országban bevezette már az újrahasznosított raklapok használatát, és törekszik ennek földrajzi kiterjesztésére.

Az URSA-üveggypot legfőbb szerepe a fenntartható építészetben: hatékonyan támogatni az okos szigetelőprogramokban részt vevő piaci szereplőket.

Természetes alapanyagokból készül, alacsony ökológiai lábnyommal, magas – több mint 80% – **újrahasznosított anyagtartalommal**, főként újrahasznosított üvegből, így amellet, hogy energiahatékony, még környezetbarát választás is. A szálal üveggypot-szigetelőanyagok kiváló hő- és hangszigetelő képességgel rendelkeznek, miközben könnyen kezelhetők, rugalmasak és biztonságosak.

Hosszú élettartamuk biztosítja az épületszerkezet időtállóságát, **tűzállóságuk** révén a biztonságos épülettervezés elengedhetetlen elemei, **páraáteresztő képességükkel** pedig segítenek a lakóterek egészséges beltéri klímájának kialakításában (Blue Angel-tanúsítvány).

URSA Salgótarján Zrt.
www.ursa.hu

PREFALZ SOLAR

PREFALZ SZOLÁRMODUL.

WWW.PREFALZ.SOLAR

A robusztus, hosszú élettartamú üveg/üveg fotovoltaik-modulok fejlesztése speciálisan a kedvelt PREFALZ tetőfedő rendszerekhez történt és azok tökéletesen illeszkednek a tipikus kettős állókorcos megjelenéshez.

A PREFALZ-tetőkhöz készült fotovoltaikus rendszerünk üveg/üveg fotovoltaik-modulok kombinációja speciálisan fejlesztett korc- és modulkapcsokkal, amelyek közvetlenül az állókorcokra kerülnek. Így a PREFALZ szolármodulok tetőpárhuzamos fektetést tesznek lehetővé minimális felépítési magassággal.

A markáns PREFALZ vonalvezetés harmonikusan folytatódik, ami által a tetőhéjazat karakterisztikus megjelenése megmarad.

Erős, mint a bika!

WWW.PREFALZ.HU

SZEPTEMBER ÉPÍTÉSZ FESZT

„HATÁRIDŐ”

Szervező: Magyar Építész Kamara

2025. szeptember 11., csütörtök

MÉK székház, 1088 Budapest, Ötpacsirta u. 2.

PROGRAM

9.00–9.15	Megnyitó
9.15–10.00	Az építészet érintő jogszabályváltozások és az országjárás tapasztalatai – beszélgetés Lánszki Regővel, az ÉKM Államtitkárával
10.00–10.30	Magyar Építészet 2000–2010 – könyvbemutató
10.30–10.50	Építészből séf, séfből építész? – Vidó Nóri építész, étteremtulajdonos kérdezzük az irányváltásokról
10.50–11.20	<i>Kávészünet</i>
11.20–12.05	A kamara elmúlt évei, jövője – beszélgetés Hajnóczi Péterrel, a MÉK elnökével
12.05–12.50	Épített környezeti nevelés gyerekeknek... honnan indultunk és hol tartunk – beszélgetés Terbe Rita DLA építésszel
12.50–14.00	<i>Ebéd – Az ebédhez a zenét biztosítja a Dzsinn Tonik építész formáció: Ambrus Balázs és Dobos Viktor</i>
14.00–14.20	Főtámogatói előadás – A szárazépítés különleges építészeti alkalmazásai – Papp Julianna építész, Knauf Építőipari Kft.
14.20–15.30	Hol jó lakni? Milyen egy jó település a főépítész, a főtájépítész és a település-tervező szemével – Kerekasztal beszélgetés Bardóczi Sándorral Budapest főtájépítészevel, Hajdú Csabával Pécs főépítészevel, dr. Nagy Béla település-tervezővel – a moderátor Zubreczki Dávid
15.30–16.00	Nők az építészetben, nők a Kamarában – beszélgetés Pajer Nórával, a Nanavízio építészevel
16.00–16.25	<i>Kávészünet</i>
16.25–17.25	A határidő csapdájában - Limpár Imre tanácsadó szakpszichológus előadása
17.25–18.10	Építészeti kritika napjainkban, „10 millió fa” projekt, Építészet éjszakája – beszélgetés Bojár Iván Andrással építészeti aktualitásokról
18.15–19.30	<i>Érzékszervek kényeztetése – Étel, ital (borkóstoló), zene – Zenél: Haaz Imre és barátai</i>

KÍSÉRŐ PROGRAMOK

- A címlapokból összeállított kiállítás keretében mutatjuk be a 300. számát megélt Építész Közlöny múltját. Az emeleti termekben megtekinthető kiállítás anyaga egyben megőrzendő pillanatképként is szolgál majd az utókor számára.
- A korábbi évek hagyományát követve idén is készül a MÉK fejtörővel, melynek nyertesei között értékes könyvek kerülnek kisorsolásra.

A változtatás jogát a szervező Magyar Építész Kamara fenntartja. A rendezvényen történő részvételért mind a délelőtti program, mind a délutáni program esetében 1,5–1,5 továbbképzési pontot kapnak a kamarai szakmagyakorlók. A rendezvényre jelentkezni a <http://tako.mek.hu> oldalon lehet.

A rendezvény főtámogatója a

KNAUF